

ALYTAUS JAUNIMO IR SUAUGUSIŲJŲ MOKYKLOS IŠORĖS AUDITO ATASKAITA

I Ž A N G A

Vizito laikas – 2008 m. balandžio 21–25 d.

Vizito tikslas – mokyklų veiklos kokybės išorės auditas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujantysis vertintojas – Arūnas Serneckas, atsakingas ir už 7- tos srities „Mokyklos valdymas ir kokybės garantavimas“ vertinimą.

Išorės vertintojai:

Deimantas Tarulis, atsakingas už 1-os srities „Ugdymo turinys: bendrųjų ugdymo planų įgyvendinimas“ ir 2-os srities „Mokymosi pasiekimai“ vertinimą;

Violeta Gendvilienė, atsakinga už 3-ios srities „Mokymosi pasiekimai“ vertinimą;

Rita Suchockienė, atsakinga už 4-os srities „Pagalba mokiniams“ vertinimą;

Stasys Valančius, atsakingas už 5-os srities „Etosas“ ir 6-os srities „Ištekliai“ vertinimą bei stažuotojos konsultavimą;

Asta Marcinkevičienė, stažuotoja.

Išorės vertintojai stebėjo 104 pamokas (jaunimo klasėse - 78, jaunimo (vakarinėse) klasėse – 9, suaugusiųjų klasėse – 17) veiklą papildomojo ugdymo būreliuose, kituose mokyklos renginiuose (dviejose užsiėmimuose, dėl mokinių neatvykimo, veikla nevyko). Vizito mokykloje metu buvo gilinamasi į mokinių, mokytojų veiklą pamokose, mokyklos vadovų ir aptarnaujančio personalo veiklą. Jie stebėti natūralioje aplinkoje: darbo vietose, kabinetuose, koridoriuose, kieme. Vizito metu išorės vertintojai kalbėjosi su mokyklos darbuotojais, mokyklos savivaldos institucijų atstovais, mokiniais ir mokinių tėvais, Savivaldybės atstovais. Analizavo mokyklos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentus, mokinių kontrolinių darbų ir kitus sąsiuvinius.

Vertinant vadovautasi vidaus audito veiklos rodikliais, galiojančiomis Bendrosiomis programomis bei Išsilavinimo standartais, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokyklos veiklą (Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, Jaunimo mokyklų koncepcija ir kt.).

Išorės vertintojų komanda mano, kad mokyklos veikla organizuojama tikslingai, o visus rekomenduojamus patobulinimus mokykla gali įgyvendinti veiksmingiau panaudodama vidinius išteklius bei sulaukusi pagalbos iš išorės.

Nuoširdžiai dėkojame mokyklos direktoriui Gintautui Draugeliui, direktoriaus pavaduotojoms ugdymui ir visam mokyklos kolektyvui už bendradarbiavimą ir svetingumą.

ATASKAITOS TURINYS

	Puslapis
ATASKAITA	3
Mokyklos kontekstas	3
Mokyklos stipriosios ir tobulintinos sritys	4
Vidaus audito veiksmingumas	5
Septynių sričių įvertinimas	7
Ugdymo turinys	7
Mokymosi pasiekimai	9
Mokymasis ir ugdymas	11
Pagalba mokiniams	15
Etosas	20
Ištekliai	23
Mokyklos valdymas ir kokybės garantavimas	27

A T A S K A I T A

I. Mokyklos kontekstas

Mokykla buvo įkurta 1993 metais, kai Alytaus miesto savivaldybė 13 – tojo vaikų lopšelio – darželio patalpose, (Miklusėnų g. 36), sukomplektavo tris aštuntas ir tris devintas jaunimo klases, iš jų – dvi mergaičių. Devintos klasės mokiniai greta bendrojo lavinimo dalykų Statybininkų mokykloje mokėsi mūryti bei tinkuoti, aštuntokai – Namų statybos kombinate - staliaus amato, mergaitės - mezgti ir siūti mokė tekstilinių mokyklos dėstytojos.

Nuo 1998/1999 m.m. mokykloje pradedamas dėstyti ikiprofesinis mokymas: vaikinams-staliavimo darbai, o nuo 1999/2000 m.m. merginoms – siuvimas. 2002 metais Jaunimo mokykla reorganizuota į Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokyklą. Į jaunimo klases priimami 12 – 16 metų mokiniai, stokojantys mokymosi motyvacijos ir siekiantys baigti pagrindinę mokyklą. Šiuo metu mokykloje besimokantiems berniukams ir mergaitėms mokykloje organizuojamas ikiprofesinis mokymas: staliavimas ir siuvimas. Mokykloje sudarytos sąlygos mokytis ir dirbančiam jaunimui, siūlant jiems mokytis pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 14.30 iki 19.25 val., suaugusiems – nuo 16.10 iki 21.05 val. Mokykloje organizuojamas suaugusiųjų neakivaizdinis mokymas šeštadieniais, neformalus suaugusiųjų švietimas, skirtas pagyvenusio amžiaus ir neįgaliems žmonėms, kurie mokosi informacinių technologijų, skiautinių siuvimo meno, anglų, prancūzų, italų kalbų ir dainavimo. Užsiėmimus lanko apie 200 dalyvių. Mokykla taip pat organizuoja nuteistųjų ugdymą Alytaus pataisos namuose, vykdo modulinį mokymą. Nuo 2003 m. mokykloje mokoma lietuvių valstybinės kalbos.

2007 metų rugsėjo 1-ąją mokykloje mokslo metus pradėjo 528 mokiniai.

Daugumos mokyklą lankančių mokinių (dažniau besimokančių jaunimo klasėse) šeimų socialinė – ekonominė padėtis yra vidutinė ar prasta. Mokyklą lanko (jaunimo klases) 31 mokinys iš socialiai remtinių šeimų; 20 mokinių yra nepilnamečių reikalų inspekcijos įskaitoje; 70 mokinių – iš probleminių šeimų; 3 – iš disfunkcinių (asocialių) šeimų.

Siekdama minėtų mokinių sėkmingesnės socializacijos, mokykloje šiam tikslui vykdoma projektinė veikla, mokiniai įtraukiami į kasdieninę mokyklos veiklą, bendradarbiaujama su kitomis institucijomis, siekiant teigiamai paveikti šių jaunuolių ugdymą(-si).

2007-2008 m.m. mokykloje dirba 45 mokytojai (iš jų - 1 socialinė pedagogė, 2 – profesijos mokytojai). Dirbančių atestuočių mokytojų kvalifikacinės kategorijos: 5 mokytojai metodininkai, 26 vyresnieji mokytojai, 2 – mokytojai, 13 – neatestuočių.

Mokykla veiklą planuoja tinkamai: reglamentuotas kasdieninės veiklos planavimas (mokytojų, dirbančių jaunimo klasėse), yra mėnesio, metų veiklos, strateginis švietimo planai, veiklą planuoja mokyklos vadovai, metodinės grupės.

Mokykloje ugdoma 17 specialiųjų poreikių mokinių. Jiems teikiama mokykloje dirbančių mokytojų pedagoginė pagalba. Nors jaunimo mokyklos koncepcijoje rekomenduotina šiose mokyklose dirbti visai specialiosios pagalbos komandai, tačiau mokykloje dirba tik socialinis pedagogas.

Vertinimo metu, Steigėjui pritarus, mokykla papildomajam ugdymui nepanaudotas valandas buvo skyrusi suaugusiųjų neformaliajam švietimui.

Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos abiturientų pasiekimai valstybinių brandos egzaminų sesijoje nėra aukšti, nors pastaraisiais metais gerėja rusų bei anglų kalbų pasiekimai.

Pagirtina, kad pastaraisiais veiklos metais didelis dėmesys skiriamas: suaugusiųjų neformaliajam švietimui, mokyklos kultūros puoselėjimui, priemonių pamokų lankomumui pagerinti įgyvendinimui, vertinimo sistemos kūrimui, informacinių technologijų panaudojimui ugdymo procese.

Mokykloje veikia savivaldos institucijos, įvairios darbo grupės, komisijos. Šių institucijų veikla daugumoje yra reikšminga mokyklos gyvenime. Mokinių tėvams yra sudarytos galimybės gauti informaciją apie savo vaikus, aktyviai dalyvauti mokyklos gyvenime.

Mokykla yra savarankiška asignavimų valdytoja, gebanti racionaliai panaudoti gaunamas lėšas.

II. MOKYKLOS STIPRIOSIOS IR TOBULINTINOS SRITYS

Mokyklos stipriosios pusės:

1. Mokytojų aiškinimas pamokose mokiniams yra suprantamas (3.1.2.).
2. Kryptingai vykdoma socialinė pagalba (4.1.2., 6.5.3.).
3. Mokykloje tinkamai vykdomas profesinis švietimas (4.3.1.).
4. Bendruomenė kuria svetingą ir jaukią mokyklą (5.1.3.).
5. Mokyklos ryšiai su kitomis institucijomis yra tikslingi ir veiksmingi (5.3.1.).
6. Mokykla organizuoja miesto bendruomenės neformalųjį švietimą (5.3.2.).
7. Mokytojams ir mokiniams sudaromos galimybės naudotis informacinėmis technologijomis ugdymo(-osi) procese (6.3.1., 6.3.3.).
8. Mokinių ir mokytojų darbai panaudojami puošiant mokyklos interjerą (6.3.2.).
9. Finansavimas užtikrina gerą, kryptingą mokyklos darbą (6.2.1.).
10. Ugdymo įstaigai vadovauja įsipareigoję mokyklai vadovai (7.4.1.)

Mokyklos tobulintinos pusės:

1. Mokomieji dalykai bei jų santykis ugdymo plane (1.1.1.).
2. Vertinimo būdų ir metodų įvairovės panaudojimas pamokose (3.4.1.).
3. Specialiąją ir psichologinę pagalbą teikiančių specialistų komplektavimas, panaudojimas (4.5.3., 6.4.1.).
4. Mokyklos veiklos įsivertinimas (7.1.).
5. Strateginis planavimas mokykloje (7.2.).

III. Vidaus audito sistemos veiksmingumas

Mokykloje vidaus auditas atliekamas nuo 2004/2005 m.m. 2003 m. mokyklos mokytojams buvo organizuojami mokyklos veiklos vertinimo, taikant vidaus audito metodiką, mokymai.

Atlikus „platusį“ vidaus auditą, mokykloje pasirenkami rodikliai („rodiklių krepšelis“, sudarytas apie dešimties rodiklių), kurie analizuojami išsamiau, t.y. atliekamas „giluminis“ vidaus auditas. Jaunimo ir suaugusiųjų klasėse kartais (pvz., tiriant 2-trą veiklos sritį) vidaus auditas atliekamas atskirai, tai įsivertinimą daro sudėtingesniu.

2005/2006 m.m. atliktas 1-os srities ir 2-os, 3-ios sričių atskirų rodiklių „giluminis“ auditas. 2006/2007 m.m. mokykla, jos teigimu, buvo atlikusi visų sričių „giluminį“ auditą. Šiais mokslo metais mokykloje pakartotinai vykdomas „platusis“ auditas, nors „platusį“ auditą mokyklose rekomenduojama atlikti kiekvienais mokslo metais. Stipriausiomis veiklos sritimis mokykloje laikomos pirmoji ir septintoji, tobulintinomis – antroji ir ketvirtoji.

Išorės vertinimo metu pastebėta, kad mokykloje veiklos vertinimas, taikant vidaus audito metodiką, galėtų būti atliekamas išsamiau susipažinus su pačia metodiką, vadovaujantis jos rekomendacijomis.

Vertinant atlikto veiklos sričių vidaus auditą mokykloje, galima teigti, kad, nagrinėjant jo rezultatus, atskleidžiami svarbūs mokyklai veiklos faktai, rengiamos išvados, sudarančios sąlygas planuoti veiklą, įtakojančios kai kuriuos teigiamus mokyklos gyvenimo pokyčius (lankomumo problemos, ikiprofesinio orientavimo sprendimų ir kt.).

Duomenų ataskaitas apie vidaus auditą mokykloje rengia KVA grupių pirmininkai (jaunimo ir suaugusiųjų klasių atskirai). Ataskaitos paprastai aptariamoms mokytojų tarybos posėdyje, prieš tai jas apibendrinus atskirai, dirbančių jaunimo ir suaugusiųjų mokytojų grupėse, birželio mėnesį. Vidaus audito išvados iš dalies padeda planuoti mokyklos veiklą ateinantiems metams, nors veiklos programoje vidaus audito rezultatų išvados išsamiau neanalizuojamos. Pastebėta tik epizodinė analizė. Iš vidaus audito išvadų mokyklos 2007/2008 m.m. veiklos programoje buvo suplanuota:

profesinio informavimo mokykloje tobulinimas, jaunimo klasių mokinių pasiekimų vertinimo sistemos kūrimas.

Analizuojant paskutiniųjų metų mokyklos vidaus audito pasirinktų tobulinimo prioritetų ir veiklos programos uždavinių, veiklos orientavimo ryšius (žr. žemiau), galima teigti, kad 2006/2007 m.m. mokyklos veiklos programoje numatytos pagrindinės veiklos kryptys ir uždaviniai netiesiogiai dera, o 2007/2008 m.m. - vidaus audito įtaka mokyklos veiklos uždaviniams yra iš dalies veiksminga (akivaizdžiau - tobulinant mokinių orientavimo kokybę).

2005/2006 m.m. vidaus audito išvadų ir veiklos programos dermė:

Tobulinimo prioritetai	2006/2007 m.m. veiklos programos pagrindinės veiklos kryptys ir uždaviniai
1.1.2 Tarpdalykiniai ryšiai ir integracija.	4.1. Skatinti pedagogus kokybiškam kasdienės veiklos (pamokos) planavimui ir organizavimui. 4.2. Diegti praktinėje veikloje MTP seminarų idėjas. 4.3. Siekti, kad mokytojų kabinetai ir mokyklos biblioteka atitiktų mokyklų aprūpinimo standartus.
1.1.3 Moksleivių poreikių tenkinimas ir mokymo krūviai.	4.4. Tobulinti mokytojų komandų darbą. 4.5. Dalyvauti miesto ir šalies projektuose. 5.1. Kreipti mokyklos savivaldos institucijų veiklą draugiškos mokyklos kūrimo linkme.
3.5.2 Tėvų gaunama informacija apie jų vaikų pažangą kokybė.	5.2. Aktyvinti ir viešinti mokyklos savivaldos institucijų veiklą. 6.1. Stiprinti mokyklos ir šeimos bendradarbiavimą. 6.2. Kurti savitarpio pasitikėjimu ir pagarba grįstus bendruomenės narių santykius. 6.3. Stiprinti ryšius su kitomis šalies jaunimo ir suaugusiųjų mokyklomis. 6.4. Organizuoti išvykas mokiniams ir mokytojams į kitas mokyklas; organizuoti bendrus renginius, priimti svečius.“

2006/2007 m.m. vidaus audito išvadų ir veiklos programos dermė:

Tobulinimo prioritetai	2007/2008 m.m. veiklos programos uždaviniai
4.3.1 Moksleivių orientavimo kokybė.	1.1. Tobulinti kasdieninės veiklos planavimą ir organizavimą, nukreiptą į tinkamą mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą. 1.2. Gerinti mokymosi pažangą ir pasiekimus, plėtojant mokinių socializaciją ir puoselėjant partnerystę su tėvais.
4.3.2 Moksleiviams reikalingos informacijos kaupimas.	1.3. Diegti modulinį mokymą jaunimo klasėse siekiant diferencijuoti ir individualizuoti ugdymą. 1.4. Atlikti mokyklos platųjį auditą.
7.5.1 Metodinių ar kitokių grupių vadovų veiklos veiksmingumas.	2.1. Tobulinti profesinio informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemą. 3.1. Formuoti sveikos gyvensenos normas, asmeninius ir socialinius įgūdžius. 4.1. Įgyvendinti viduriniojo ugdymo programos aprašą. 5.1. Ugdyti ir puoselėti mokinių tautinį ir pilietinį sąmoningumą“.

Atliekamo vidaus audito metu išskeltus mokyklos veiklos privalumus, tobulintinas veiklas, rekomenduotina kryptingiau planuoti veiklos programoje, strateginiame švietimo plane, numatant uždavinius ir priemones atitinkančias vidaus audito išvadas, kad jos taptų mokyklos veiklos (vadovų, metodinių ir kitų grupių, specialistų, mokytojų) planavimo ir įgyvendinimo savastimi.

IV. SEPTYNIŲ SRIČIŲ VERTINIMAS

1. Ugdymo turinys

Ugdymo planas iš dalies atspindi mokyklos tikslus, regiono bei valstybės rekomendacijas ir vertinamas patenkinamai. Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos ugdymo planas reglamentuoja pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų įgyvendinimą. Ugdymo planas parengtas iš dalies vadovaujantis bendraisiais reikalavimais. Pamokų tvarkaraštis sudarytas laikantis reglamentuojančių dokumentų ir tenkina mokinių poreikius. Mokyklos ugdymo plane minimos sąvokos: „ankstyvasis užsienio kalbos mokymas“, „darbinio ugdymo planas – lavinamųjų klasių mokiniams, baigusiems specialiąją pagrindinio ugdymo programą“, „specialiosios pamokos – privalomos pamokos, skiriamos klasės (grupės) mokinių sutrikimą ar negalią kompensuojamiesiems įgūdžiams ugdyti“ ir kt. bei kai kurios reglamentuojamos veiklos, kurių mokykla nevykdo. Mokyklos ugdymo plane paminėta, kad: „18. Mokyklos dirba penkias dienas per savaitę“, tačiau Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokykloje pamokos vyksta ir šeštadieniais.

Siūlomi pasirenkamieji dalykai daugumoje atitinka mokinių poreikius, jie sudaro galimybes mokiniams užpildyti anksčiau susidariusias mokymosi spragas. Mokomųjų dalykų santykis, jų pasiūla ir paklausa iš dalies atitinka šalies bendrųjų ugdymo planų reikalavimus. Ugdymo planų lentelė sudaryta konkrečiai klasei, atsižvelgiant į tos klasės mokinių poreikius bei mokyklos galimybes. Valstybės reglamentuojamam ugdymo turiniui įgyvendinti mokykla neišnaudoja maksimalaus mokiniui privalomų pamokų skaičiaus (jaunimo klasėse galimas maksimalus pamokų skaičius 306 pamokos, o išnaudotos 287). Taip pat neišnaudotos ir visos papildomojo ugdymo valandos, iš 28 pamokų panaudota 19 (jaunimo klasėse), suaugusiųjų klasėse iš 36 valandų išnaudota tik 12. 2007/2008 mokslo metų ugdymo plane neskiriamos valandos informacinių technologijų mokymui 10-oje jaunimo klasėje, o ir 2006/2007 mokslo metų ugdymo plane minėtai klasei nebuvo skirta valandų informacinėms technologijoms ir du metus minėtos klasės mokiniai nesimokė informacinių technologijų. Iki profesiniam mokymui aštuntoje klasėje turėtų būti skiriamos trys valandos, devintoje ir dešimtoje klasėse po keturias savaitines valandas, tačiau devintoje ir dešimtoje jaunimo klasėse vaikinams skiriama tik po tris ikiprofesinio mokymo valandas, o tai neatitinka Bendrųjų ugdymo planų reikalavimų. Lietuvos Respublikos švietimo ir

mokslo ministro įsakyme nurodyta, kad ikiprofesinio ugdymo programos rengia darbo grupė, tačiau ikiprofesinio mokymo programos, pakoregavęs, kad atitiktų mokyklos uždaviniams, rengia ir tvirtina mokyklos direktorius. Mokykloje nepakankamai tenkinami minėtų aukščiau klasių mokinių poreikiai. Mokinių poreikiai galėtų būti tiriami reguliariai ir į juos atsižvelgiama.

Iš mokyklos vidaus audito, pokalbių su 10- tų – 12-tų klasių mokiniais duomenų, mokinių poreikiai daugumoje tenkinami įgyvendinant pastarąsias ugdymo plano suteikiamas galimybes. Mokykla 11-ose – 12-ose klasėse siūlo šiuos pasirenkamuosius dalykus: anglų, italų, prancūzų kalbų pagrindai; teisės pagrindai; ekonomika; lietuvių kalbos rašyba ir skyryba; kompiuterinis raštingumas; medžiagos publikavimas internete; skaičiavimas kompiuteriu; psichologijos pagrindai; kalbos kultūra; stalo tenisas; teksto interpretacija ir analizė. (lietuvių kalbos modulio programa); teksto suvokimas ir kūrimas (lietuvių kalbos modulio programa). rašyba ir skyryba. (Lietuvių k. modulio programa); kompensuojamasis matematikos modulis 11-tos klasės mokiniams; kompensuojamasis matematikos modulis 12-tos klasės mokiniams; kompensuojamasis lietuvių kalbos modulis 11-tos klasės mokiniams; kompensuojamasis lietuvių kalbos modulis 12-tos klasės mokiniams . kompensuojamasis fizikos modulis 11-tos klasės mokiniams; kompensuojamasis fizikos modulis 12-tos klasės mokiniams; matematikos taikymas ekonomikoje ir versle; uždavinių sprendimo metodai.

Papildomo ugdymo valandos skiriamos atsižvelgiant į mokinių poreikius, polinkius, materialinės ir intelektualinės bazės lygį pagal 2007/2008 m. m. Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos ugdymo planą. Saviraiškos poreikius mokiniai gali tenkinti jaunimo klasėse literatū, sveikos gyvensenos, darbščiųjų rankų, batikos, technologijų, stalo teniso būreliuose, aktyvaus judėjimo pratybose, vokaliniam ansamblyje, dramos studijoje.

Mokyklos ugdymo plane numatyta, kad prevencinio ugdymo programa integruojama į dorinį ugdymą, biologiją ir klasės auklėtojo valandą, o antikorupcinė programa integruojama į dorinį ugdymą, istoriją, pilietiškumo pagrindus ir klasės auklėtojų veiklos planus, tačiau išnagrinėjus biologijos ir dorinio ugdymo dalykų teminius planus, šios integracijos pasigesta.

Tarpdalykiniai ryšiai pamokose buvo fiksuojami epizodiškai: jaunimo VIIc klasėje biologijos, IXb klasėje rusų kalbos pamokose; tarpdalykiniai ryšiai su muzika - jaunimo IXa klasėje, ikiprofesinio mokymo (merginos) pamokoje, VIIb klasėje istorijos; suaugusiųjų XIIb klasės etikos pamokose ryšys su dailės mokomuoju dalyku, jaunimo VIIc klasės fizikos pamokoje tarpdalykiniai ryšiai su istorija.

Mokymosi krūvis bandoma reguliuoti, tačiau ne visada sėkmingai. Mokytojų kambaryje pakabintas kontrolinių darbų grafikas, kuriame mokytojai žymi planuojamus kontrolinius darbus, tačiau iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, kad pasitaiko atvejų, kai per dieną mokiniams tenka rašyti daugiau nei vieną kontrolinį darbą. Iš pokalbių su mokytojais paaiškėjo, kad namų darbų skyrimas

mokykloje nėra derinamas. Pertraukos tarp pamokų jaunimo vakarinėse, suaugusiųjų ir suaugusiųjų neakivaizdinėse klasėse galėtų tenkinti higienos normų reikalavimus, t.y. numatomos ne trumpesnės nei 10 minučių trukmės.

Mokytojams sudaromos galimybės susipažinti su valstybės ir regiono švietimo politika, tačiau metodinė pagalba teikiama nesistemiškai. Dalyko mokytojai turi rengti metinius teminius planus, dėl kurių pateikimo formos susitarta metodinėje taryboje, tačiau daugumos mokytojų metinių teminių planų struktūra skirtinga. Trijuose mokytojų pateiktuose Lietuvių kalbos teminio plano lentelėse yra skirtingos skiltys: Matematikos mokytojų matematikos teminių planų struktūra skirtinga, nesilaikoma bendrų susitarimų, skirtinga ir teminio išplanavimo lentelių struktūra.

Kai kuriuose metiniuose teminiuose planuose nėra uždavinių, laukiamų rezultatų (technologijos VIII klasė), IX, X klasių biologijos metiniai teminiai planai neapbruoti ir nesuderinti, neišku kas juos rengė.

Aiškių susitarimų dėl kasdieninės veiklos planavimo nėra. Pavieniai mokytojai rengia dienos planą raštu, dalis iš jų planuoja, ką mokiniai gebės po pamokos, kokie bus naudojami ugdymo metodai ir kaip bus įvertinta mokinių pažanga.

Mokykla, siekdama pagerinti mokiniams teikiamas paslaugas, turėtų patobulinti mokytojų veiklos planavimą ir skatinti kryptingesnį mokytojų bendradarbiavimą.

2. Mokymosi pasiekimai

Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos mokinių mokymosi pasiekimai vertinami patenkinamai.

Stebėtose pamokose mokinių pasiekimai darbo klasėje metu yra vidutiniški (žr. lentelę), atliekant namų darbus - patenkinami.

Labai geri	Gerai	Patenkinami	Prasti	Nevertintos
6 pamokų (5,9 proc.)	30 pamokose (30,7 proc.)	41 pamokose (40,6 proc.)	22 pamokose (19,8 proc.)	3 pamokos (3,0 proc.)

Daugumos mokytojų aiškinimas tikslus ir suprantamas mokiniams, dalis mokytojų tikslingai parenka mokymo(si) metodus ir uždavimus, sėkmingai į veiklą įtraukia mokinius. Biologijos (jaunimo VIIa, dailės VIIa, X klasėse), technologijų (jaunimo VIIb klasėje), ikiprofesinio mokymo (jaunimo IXb, X klasėse) pamokose ir darbščiųjų rankų būrelio VI-VIII jaunimo klasių užsiėmime beveik visų mokinių mokymosi pasiekimai atitinka išsilavinimo standartus, daugumai mokinių gerai sekėsi atlikti mokytojų skirtas uždavimus. Stebėtose lietuvių kalbos (jaunimo VI, X, suaugusiųjų 12f(A) klasėse), anglų kalbos (jaunimo IXa, jaunimo vakarinėje IX klasėse), rusų kalbos (jaunimo VIIIb, IXa klasėse), matematikos (jaunimo IXb, 10 klasėse), chemijos (jaunimo VIIIb klasėje), fizikos

(jaunimo X klasėje), istorijos (jaunimo VIIIA, IXc, suaugusiųjų 12ef(B) klasėse), kūno kultūros (jaunimo VIIb klasėje), etikos (jaunimo X klasėje), tikybos (jaunimo VIIb klasėje), muzikos (jaunimo VIIIA, jaunimo vakarinėje X klasėse) pamokose mokinių pasiekimai būtų geresni, jeigu taikomi ugdymo metodai ir priemonės atitiktų pamokos mokymo(si) uždavinius ir motyvuotų mokinius veiklai, būtų veiksmingiau taikomas mokinių pažangos vertinimas ir įsivertinimas, užduotys būtų diferencijuojamos ir susietos su gyvenimo praktika.

Vertintojų 12,8 proc. stebėtų pamokų namų darbų užduotys buvo tikrinamos ir aptariamoms, tačiau pastebėta, kad mokykloje nėra aiškių susitarimų tarp tai pačiai klasei dėstančių mokytojų dėl namų darbų apimties, tikslingumo. Siekdami geresnių rezultatų, mokytojai turėtų tartis ir analizuoti, kaip tikslingai skiriami mokiniams namų darbai. Jie galėtų būti dažniau tikrinami, aptariamami ir vertinami.

Mokinių pasiekimai egzaminuose ir pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime vertinami patenkinamai, įvertinus Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos specifiką.

Dalis dešimtos klasės mokinių dalyvauja pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime ir juos lydi sėkmė. 2006 m. valstybinius egzaminus rinkosi 4,3 proc. dvyliktokų, 2007 m. – 2,5 proc. dvyliktokų.

Metai	Dalykas	Laikė	Išlaikė	Procentai
2006	Lietuvių kalba (testas)	19	10	53
	Istorija	1	1	100
	Anglų kalba	4	2	50
	Biologija	1	0	0
2007	Lietuvių kalba (testas)	11	5	45
	Anglų kalba	1	1	100
	Istorija	6	6	100
	Matematika	1	1	100

Dvyliktokų (laikančiųjų skaičius ir procentas yra labai mažas) valstybinių brandos egzaminų rezultatai (laikė – išlaikė): anglų kalbos - gerėja, lietuvių kalbos – blogėja, istorijos – išlieka nepakitę.

Mokinių mokymosi pasiekimai, dvyliktokų egzaminų rezultatai mokykloje iš daugiausiai analizuojami. Tolimesnė mokinių (dešimtokų) mokymosi sėkmė analizuojama epizodiškai.

Išorės vertintojai, išanalizavę mokinių pasiekimus, mokinių veiklą stebėtose pamokose, mano, kad, norint pagerinti mokinių mokymosi pasiekimus mokykloje, mokytojams derėtų daugiau dėmesio skirti kasdienės ugdomosios veiklos tobulinimui, ugdymo proceso patrauklumui,

panaudojant mokinių aktyvumą skatinančius metodus, tikslingą namų darbų skyrimą, jų tikrinimą bei vertinimą pamokose.

3. Mokymasis ir ugdymas

Bendra ugdymo proceso kokybė Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokykloje yra patenkinama.

Ugdomosios veiklos tikslingumas ir tinkamumas vertinamas patenkinamai. Beveik visose stebėtose pamokose mokytojai skelbia pamokos temas. Neskelbtos temos buvo tik VIIIb kl. kūno kultūros jaunimo, lietuvių kalbos IXb ir X kl. jaunimo vakarinės klasėse. Keturiolikoje pamokų uždaviniai buvo formuluoti teisingai. Ypač teisingai uždavinys formuluotas šių dalykų pamokose: matematikos (IXc jaunimo, IX jaunimo vakarinės klasėse), rusų kalbos (IXa, VI, IXb, VIIIb jaunimo klasėse), biologijos (VIIa, VIIIa jaunimo, XIIb(A) suaugusiųjų klasėse), (dailės VIIa, X jaunimo, X jaunimo vakarinės klasėse), ikiprofesinio mokymo berniukams (VIIIb, IXb, X jaunimo klasėse). Dvidešimt keturiuose pamokose uždaviniai galėjo būti formuluoti tiksliau, nusakant ką mokiniai turės išmolti (orientuojantis į siekiamą rezultatą), bet nenurodant, vien tik kokias veiklas taikant tai bus padaryta. Tiksliau mokymo(si) uždaviniai galėjo būti formuluojami šių dalykų pamokose: geografijos (IXb ir IXc jaunimo klasėse), lietuvių kalbos (VI, VIIa, VIIIa, VIIIb jaunimo klasėse), istorijos (VI, VIIIb, IXc jaunimo, XIIef(B) suaugusiųjų klasėse), muzikos (X jaunimo vakarinės, VIIIa jaunimo klasėse). Pasitaikė atvejų, kai mokymo(si) uždavinys pamokoje mokiniams nebuvo skelbiamas ar liko neaiškus per šių dalykų pamokas: kūno kultūros (VIIIb jaunimo klasėje); lietuvių k. (IXa, IXb, VI jaunimo, XIIb suaugusiųjų klasėse), anglų k. (XIa suaugusiųjų klasėje), istorijos (VIIa jaunimo klasėje), chemijos (VIIIb jaunimo klasėje) ir žmogaus saugos (VIIb jaunimo klasėje).

Dauguma pamokų vyko mokymo paradigmoje, kai taikomi tradiciniai mokymo metodai: pamokos centre – mokytojas, mokomoji veikla nukreipta į žinių perteikimą. Sėkmingiau šie metodai, įgalinę mokinius padaryti pažangą buvo taikyti geografijos pamokoje (X jaunimo klasėje), lietuvių k. (XIa (A) suaugusiųjų kl. ir VIIa jaunimo klasėse), žmogaus saugos (VIIb jaunimo klasėje), dailės pamokose (X jaunimo vakarinės ir VIIa. jaunimo klasėse). Aktyvieji ugdymo metodai: darbas grupėmis, poromis, minčių lietus sėkmingiausiai buvo taikomi biologijos (jaunimo VI kl., VIIa kl., VIIIa klasėse), rusų kalbos (X jaunimo vakarinė klasėje), ikiprofesinio mokymo berniukams (VIIIb jaunimo klasėje). Išorės vertintojų nuomone, taikyti aktyviusius ugdymo metodus buvo sudėtinga dėl prasto pamokų lankomumo ir mažo mokinių skaičiaus pamokose.

Namų darbai skirti tik 27 (t.y. 26,0 proc.) stebėtų pamokų. Tikslingas namų darbų skyrimas, siejamas su pamokos medžiaga, įsitikinus, kad mokiniai gebės juos atlikti savarankiškai, buvo užfiksuoti šiose pamokose: lietuvių kalbos (jaunimo VIIb kl., IXa klasėse), informacinių

technologijų (X suaugusiųjų klasėje), rusų k. (X jaunimo vakarinės klasėje). Stebėtose pamokose namų darbai nediferencijuojami atsižvelgiant į mokinių galimybes, kartais užduodami skubotai, nuskambėjus skambučiui. Tikrinti namų darbai, įsitikinant, kad mokiniai gebės toliau dirbti pamokoje remdamiesi savo žiniomis, buvo 14 –oje pamokų. Dažniausiai tai stebėta lietuvių kalbos pamokose (X jaunimo vakarinės, VIIIa jaunimo, X suaugusiųjų klasėse).

Mokytojų aiškinimas daugelyje pamokų buvo tikslus, suprantas, sklandus, nuoseklus, suprantamas mokiniams. Dažniausiai aiškinimas siejamas su turimomis mokinių žiniomis, pateikiama įvairių pavyzdžių iš gyvenimiškos aplinkos. Pamokų struktūra pakankamai aiški. Tačiau keturiolikoje pamokų (13,5 proc. stebėtų pamokų) mokytojų aiškinimas nebuvo gerai suprantamas mokiniams, mokytojai tinkamai neįvertino mokinių galimybių ir gebėjimų. Ryškiausiai tai pastebėta istorijos (VIIb jaunimo, XIc jaunimo, X jaunimo vakarinės klasėse), muzikos pamokose (X jaunimo vakarinės, VIIIa jaunimo klasėse), tikybos (VIIb jaunimo klasėje), rusų k. (IXa jaunimo klasėje), geografijos (VI jaunimo klasėje).

Mokytojo ir mokinio dialogas pamokose vertinamas neblogai. Dauguma mokytojų bendrauja su visa klase ir/ar individualiai.16 –oje stebėtų pamokų išorės vertintojai fiksavo beveik visų mokinių įsitraukimą į ugdymo procesą, jų nuomonės ir idėjų palaikymą bei skatinimą, tikslingą bendravimą ir bendradarbiavimą. Ryškiausiai tai matėsi matematikos (IXc jaunimo, X jaunimo, IX suaugusiųjų, XIIa (modulis) suaugusiųjų klasėse), lietuvių kalbos (jaunimo VIIIa, X, VIIa, X jaunimo vakarinės, X suaugusiųjų klasėse), biologijos (VIIa jaunimo klasėje), ikiprofesinio mokymo berniukams (IXb jaunimo klasėje), technologijų berniukams (VII jaunimo klasėje), dailės (X jaunimo klasėje). Verta pažymėti, kad kai kuriose pamokose mokytojai siekė dialogo su mokiniais, stengėsi įtraukti juos į ugdymo procesą, sudominti, tačiau tai jiems padaryti sekėsi sunkiau. Tai užfiksuota: anglų k. (IXa jaunimo, IX jaunimo vakarinės, XIa suaugusiųjų, VIIb jaunimo klasėse), lietuvių k.(XIa(A), XIIb suaugusiųjų, jaunimo X, ir VI klasėse).

Mokinių motyvacija pamokose buvo skatinama, tačiau ne itin sistemingai. Tik 19 –oje stebėtų pamokų mokiniai buvo skatinami, motyvuojami akivaizdžiau. Sėkmingiausiai tai daroma biologijos pamokose (jaunimo VI, VIIa, VIIIa, IXc klasėse), lietuvių k. (VI, VIIa, VIIIb jaunimo, IX jaunimo vakarinės klasėse).

Mokinių mokymosi motyvacijos lygis vertinamas patenkinamai. Mokiniai gebėjo išnaudoti aplinką, šaltinius, buvo pakankamai motyvuoti ir darbingi biologijos (VI, VIIa jaunimo klasėse), lietuvių k. (X jaunimo vakarinės, X suaugusiųjų klasėse), dailės (VIIa ir X jaunimo klasėse), technologijų berniukams (VIIb jaunimo klasėje), ikiprofesinio mokymo berniukams (VIIIb jaunimo klasėje). Daliai mokinių trūko motyvacijos, susikaupimo, aktyvesnio darbo rusų k.(VIIIa jaunimo klasėje), lietuvių k (VIIb jaunimo klasėje), matematikos (VIIa, VIIIb jaunimo klasėje), istorijos (VIIIa jaunimo klasėje), biologijos (XIIb(A) suaugusiųjų klasėje) pamokose. Dėl mokinių

motyvacijos trūkumo, savarankiško darbo įgūdžių ir iniciatyvumo stokos, sunkiai sekėsi įgyvendinti pamokos uždavinius ir pasiekti pažangą lietuvių k. (IXb jaunimo klasėje), matematikos (VIIIb jaunimo klasėje), chemijos (VIIIb jaunimo klasėje), muzikos (X jaunimo vakarinė klasėje), geografijos (X jaunimo klasėje), anglų k. (IX jaunimo vakarinė klasėje) etikos (X jaunimo klasėje).

Išorės vertintojai, stebėdami mokytojų komentarus, vertinimus, apibendrinimus pamokoje, pažangą, atitinkiančią mokinių gebėjimus ir jų pastangas, dažniausiai fiksavo šiose pamokose: biologijos (jaunimo VI, VIIIa, VIIa, IXc klasėse), geografijos (jaunimo VIIIb ir IXc klasėse), technologijų berniukams (jaunimo VIIa, VIIb klasėse), lietuvių k. (X jaunimo vakarinė klasėse), matematikos (IXc jaunimo, XIIa (mod.) suaugusiųjų klasėse).

Mokinių atsakomybė mokantis, savarankiškumas, aktyvumas daugelyje stebėtų pamokų vertintas patenkinamai. Kiek daugiau jie buvo aktyvūs lietuvių k. pamokose (jaunimo VIIIb, VIIa, X jaunimo vakarinėje, X suaugusiųjų klasėse). Dažniausiai mokiniams stigo savarankiško darbo įgūdžių, buvo reikalingas tiesioginis mokytojo vadovavimas. Tai stebėta daugelyje pamokų. Istorijos (VI jaunimo klasėje), rusų k. (IXb jaunimo klasėje), geografijos, matematikos, anglų k. (X jaunimo vakarinėje klasėje) lietuvių k. (XIa(A) suaugusiųjų klasėje) pamokose mokiniai buvo neaktyvūs, nors jiems buvo sudarytos galimybės siekti pažangos, įgyti naujų žinių ir gebėjimų.

Užduočių, veiklos formų ir priemonių parinkimas vertinamas patenkinamai. Įvairesnis ir gausesnis mokymo priemonių (ypač informacinių technologijų), vaizdinės medžiagos, informacinių plakatų, grotuvų naudojimas, sudarė galimybes ugdymo procesą padaryti įdomesnį ir kokybiškesnį dažniausiai šiose pamokose: lietuvių k. (jaunimo VIIIb, VIIb, IXa, VIIa, X, VIIIa, X jaunimo vakarinėje klasėse), biologijos (jaunimo VI, VIIa, IXc klasėse), anglų k. (jaunimo X, VIIIa, VIIb klasėse), rusų k. (jaunimo IXb, XIab suaugusiųjų klasėse), matematikos (VIIIb jaunimo, IX suaugusiųjų klasėse), geografijos (jaunimo VI, VIIIb klasėse), dailės (VIIa jaunimo klasėje), technologijų berniukams (VIIb jaunimo klasėje). Kai kuriose pamokose buvo naudojamos minimalios mokymo priemonės, dažniausiai - vadovėlis ir sąsiuviniai. Tai išorės vertintojai fiksavo geografijos (jaunimo X ir IXc klasėse), matematikos (VIIa jaunimo klasėje), kūno kultūros (jaunimo IXc, VIIb klasėse), anglų k. (IXa jaunimo, IX jaunimo vakarinė klasėse). Ugdomoji veikla dažniausiai buvo suderinta, nuosekli, orientuota į uždavinių įgyvendinimą. Tai buvo fiksuota matematikos pamokose (jaunimo IXb, ir X jaunimo vakarinėje klasėse), ikiprofesinio mokymo mergaitėms (X klasėje) ir ikiprofesinio mokymo berniukams (jaunimo VIIIb, IXb klasėse), dailės pamokose (jaunimo VIIa ir X klasėse). Parinktos užduotys, veiklos organizavimas ne visuomet padėjo įgyvendinti pamokos uždavinius anglų k. pamokose (jaunimo IXa ir VIIa ir VIIb, XIa suaugusiųjų klasėse), istorijos pamokose (XIIef(B) suaugusiųjų, VIIIb jaunimo klasėse). Kai kuriose pamokose mokytojai stengėsi pateikti papildomas užduotis, tačiau jos nediferencijuojamos pagal mokinių individualų tempą ir ugdymosi galimybes.

Tinkamas tempas, įgalinantis mokinius atlikti numatytas užduotis, fiksuotas geografijos (jaunimo IXc, X klasėse), lietuvių k. (X jaunimo vakarinė, VIIIa jaunimo, X suaugusiųjų klasėse), biologijos (jaunimo VIIIa, VIIa, IXc klasėse), rusų k. (jaunimo VI, IXb, X jaunimo klasėse), matematikos (IX jaunimo vakarinė, XIIa (mod.) suaugusiųjų, VIIa jaunimo klasėse) pamokas. Per lėtas tempas, ne visai adekvatus mokinių galimybėms, stebėtas istorijos pamokose (VIIa jaunimo, X jaunimo vakarinės klasėse).

Ugdomosios veiklos ryšys su gyvenimo praktika ir mokinių interesais vertinamas patenkinamai. Ugdomoji veikla, prasmingai susieta su su gyvenimo praktika rusų kalbos (VI, IXb jaunimo, XIab suaugusiųjų, X jaunimo vakarinėse klasėse), biologijos (jaunimo VI, VIIa, VIIIa, IXc, XIIb(A) suaugusiųjų klasėse), lietuvių kalbos (X jaunimo vakarinės, IX jaunimo vakarinėse klasėse) pamokose.

Vertinimas, kaip ugdymo proceso dalis, vertinamas patenkinamai.

Vertinimo metodai ir jų įforminimas vertinamas patenkinamai. Mokykloje patvirtinta Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka, tačiau mokykloje stinga vieningų susitarimų dėl vertinimo metodų, būdų ir formų planavimo. Daugumoje stebėtų pamokų iš dalies (ar menkai) panaudojamos vertinimo būdų ir metodų įvairovės galimybės. Dažniausiai vertinama žodiniu - neformalioju būdu: stebėjimas, pozityvusis skatinimas („šaukuolis“ „gerai“), rezultato tikrinimas, klausinėjimas/aiškinimasis, taisymas. Tačiau informacija fiksuojama retai. Mokykloje bandoma taikyti kaupiamąjį vertinimą. Kiek sėkmingiau ši vertinimo forma buvo taikoma rusų kalbos (IXb jaunimo klasėje), matematikos (jaunimo VIIb, X jaunimo vakarinėje, XIIa (mod.) klasėse), lietuvių k. (VIIa, VIIb, VIIIb, VIIIa jaunimo, X jaunimo vakarinėje klasėse). Mokytojai siūlo kaupiamojo vertinimo ženklus įsirašyti į sąsiuvinius, tačiau daugelis mokinių sutrinka, nežinodami kur ir kaip tai padaryti (išimtis stebėta lietuvių kalbos pamokoje VIIIa jaunimo klasėje). Tikėtina, kad kaupiamojo vertinimo metodas taikomas nenuosekliai.

Vertinimo metu gauta informacija, pagal tvarką mokykloje, sistemingai įrašoma mokinių pažymių knygelėse. Yra klasių auklėtojų ir tėvų parašai, (išimtis IXa jaunimo klasėje mokinio – jo pažymių knygelėje nuo vasario mėnesio nėra tėvų parašų). Beveik visose pažymių knygelėse yra tvarkaraščiai, dažniausiai abiejų pusmečių. Informacinėje skiltyje įrašų nedaug: keletas pagyrimų dėl gero lankomumo, padėkos už dalyvavimą mokykliniame konkurse. Kiekvieną mėnesį skiltyje „Praleista pamokų“ praleistų pamokų skaičius beveik nenurodomas. Visai nėra įrašų skiltyje apie papildomojo ugdymo užsiėmimų lankymą.

Vertinimo įtaka mokiniams vertinama patenkinamai. Iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, jog jie žino, koks vertinimas taikomas pamokose. Stebėtose pamokose apie pažangą mokiniai informuojami retai. Mokytojų taryboje aptariamai statistinai duomenys, tačiau gilesnės analizės,

sudarančios galimybes įvairiapusiškai įvertinti mokinių akademinės raidos pažangą, stinga. Ne visai išsamiai analizuojami pusmečių rezultatai, nepakankamai stebima mokinių daroma pažanga.

Išorės vertintojai siūlytų mokyklai vystyti vertinimo būdus ir metodus, siekiant pamokos uždavinių įgyvendinimo pamatavimo ir suteikiant adekvačią informaciją mokiniui apie pasiektą pažangą pamokoje.

Vertinimo, kaip ugdymo proceso dalies, pamokoje apibendrinti duomenys

Labai geras vertinimas (%)	Geras vertinimas (%)	Patenkinamas vertinimas (%)	Prastas vertinimas (%)
4.4	31.1	42.2	22.2

Tėvų informavimo kokybė patenkinama. Mokykloje patvirtinta Tėvų informavimo tvarka. Mokykla taiko tradicinius bendravimo su tėvais būdus. Apie mokyklos gyvenimą jie sužino iš mokinių, informuojami bendrų ir klasės susirinkimų metu. Informacija gaunama telefonu, įrašų pažymių knygelėse. Mokinių tėvams sudaromos sąlygos individualiai bendrauti, konsultuotis su mokytojais. Dažniausiai tėvai supažindinami su statistiniais duomenimis apie ugdymosi rezultatus. Tėvams prieinama informacija apie mokyklos veiklą ir internetinėje svetainėje.

4. Pagalba mokiniams

Pagalba mokiniams Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokykloje vertinama patenkinamai.

Dalis mokyklos bendruomenės stengiasi kurti gerą mikroklimatą, kad Alytaus regiono pagrindinėse ir vidurinėse mokyklose nepritapę, mokymosi motyvacijos stokojantys 12–16 metų ar dėl socialinių – ekonominių priežasčių negalintys lankyti bendrojo lavinimo mokyklų 16–18 metų mokiniai, suaugusieji, vyresni nei 18 metų amžiaus besimokantys, galėtų sėkmingai mokytis ir įgytų pagrindinį ar vidurinį išsilavinimą.

Mokyklos mokytojai stengiasi pažinti ir suprasti čia besimokančius mokinius, reaguoti į mokinių emocinius ir saugumo poreikius, pasireiškiančius įvairių situacijų metu. Mokinių tarybos atstovai, socialinė pedagogė pabrėžė šiltą, dėmesingą ir kantrų mokytojų bendravimą su mokiniais. Išorės vertintojai tai pastebėjo ir pamokose. Dauguma mokinių gerai adaptuojasi šioje mokykloje, dalyvauja mokinių savivaldoje, popamokinėje ir papildomojo ugdymo veikloje. Pastebėta, kad kartais trūksta pavienių mokinių pagarbos ir mandagumo bendravime su mokytojais ir kitais mokyklos darbuotojais.

Mokykla teikia kelių krypčių pagalbą: vykdo neigiamų socialinių reiškinių prevenciją, organizuoja vaikų, jaunuolių ir suaugusiųjų užimtumą, atlieka įvairius tyrimus. Socialinę – psichologinę pagalbą mokiniams Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokykloje teikia SUK'ja, profesinio informavimo ir konsultavimo darbo grupės, drausminimo komisija, prevencinės veiklos

darbo grupė, klasių auklėtojai, dalykų mokytojai, socialinė pedagogė, mokyklos administracija, kiti mokyklos darbuotojai. Mokykloje nustatyta pamokų lankomumo gerinimo tvarka, kurios sudėtyje yra ir patys mokiniai. Klasių atstovai fiksuoja mokinių lankomumą, kiekvieną savaitę atsiskaito socialinei pedagogei. Socialinė pedagogė, bendraudama su mokiniais ir jų tėvais, kartu su klasių auklėtojais lankydama mokinius namuose, aiškinasi pamokų nelankymo priežastis. Šie duomenys mokyklos skelbimų lentoje pateikiami mokyklos bendruomenės dėmesiui. Kiekvieną ketvirtadienį klasių lankomumas aptariamas su mokiniais per klasės auklėtojo valandą. Mokiniais, be pateisinamos priežasties praleidusiems daugiau kaip 1/3 pamokų, pildomas lankomumo lapas. Su šiais mokiniais kalbasi mokyklos direktorius, jie kartu su tėvais, globėjais ar rūpintojais, kviečiami pokalbiui į drausminimo komisiją. Gerai mokyklą lankantys mokiniai skatinami klasės auklėtojų įrašais pažymių knygelėse, padėkomis tėvams, nemokamomis ekskursijomis ir išvykomis.

Mokinių saugumo, emocinius, ir socialinius poreikius tenkina mokykloje vykdomi socializacijos, pilietinio ir tautinio ugdymo, psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos projektai. Projekto „Jaunimas 2007“ renginiuose dalyvavo 90 mokinių, piligriminiame žygyje „Kryžių kalnas –Šiluva“ – 25 mokiniai, vyko 6 edukaciniai užsiėmimai kraštotyros muziejuje, ekskursija į A. Puškino muziejų Vilniuje, 37 mokiniai dalyvavo trijuose higienos ir sveikos gyvensenos mokymuose, 30 – sportinėse varžybose, visi mokyklos mokiniai – visuomenei naudingo darbo dienoje, 20 mokinių lankė Kūdikų namų vaikus, 51 mokinys dalyvavo adventinio vainiko pynimo pamokoje, visa mokyklos bendruomenė (mokiniai, jų tėvai, mokytojai) dalyvavo adventinėje vakaronėje. Visi norintys mokiniai galėjo kurti miniatiūras, ex libris ir dalyvauti konkursuose. Mokykloje vykdoma žalingų įpročių prevencijos programa, kuri integruojama į klasės valandėles ir mokomuosius dalykus. Mokyklos stenduose pateikiama informacija apie institucijas, teikiančias pagalbą narkomanijos prevencijos klausimais, Alytaus miesto ir rajono policijos komisariato patarimai vaikams ir jaunimui.

Mokykloje dirba socialinė pedagogė, bet nėra psichologo, specialiojo pedagogo, mokytojų pagalbininkų, kurių etatai numatyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2005–12–12 įsakymu Nr. ISAK –2549, patvirtintoje Jaunimo mokyklų koncepcijos 21 ir 43 punktuose. Vykdoma kryptinga socialinės pedagogės, klasių auklėtojų, dalykų mokytojų veikla sprendžiant mokinių lankomumo problemas, teikiant socialinę, profesinio informavimo ir konsultavimo, minimalią medicininę pagalbą. Iš dokumentų analizės, pokalbių su mokyklos direktoriumi ir pedagogais paaiškėjo, kad mokyklos etatų (pareigybių) sąrašė psichologo etatas buvo, bet neradus specialisto, galinčio teikti šią pagalbą, ši pareigybė pervadinta neformaliojo suaugusiųjų švietimo organizatoriaus pareigybe. Pirminę psichologinę pagalbą konfliktinių situacijų metu mokiniams teikia socialinė pedagogė (išorės vertintojų vizito metu stebėti 2 atvejai), klasių auklėtojai ir dalykų mokytojai. Socialinė pedagogė aktyviai konsultuojasi ir bendradarbiauja su socialiniais partneriais:

Alytaus PPT, visuomenės sveikatos priežiūros specialistais, vaiko teisių apsaugos skyriumi, policija, savivaldybės ir seniūnijų socialiniais skyriais, šeimos centru. Mokinių teigimu savo asmenines problemas jie dažnai sprendžia padedami klasių auklėtojų, socialinės pedagogės, mokyklos direktoriaus. Pirminės sveikatos priežiūros specialistė mokykloje dirba tik ketvirtadieniais, todėl kitomis dienomis pirminę medicininę pagalbą mokiniams teikia mokytojai, socialinė pedagogė (dailės, technologijų, socialinės pedagogės kabinetuose yra vaistinėlės, išorės vertintojų vizito metu stebėti 2 pirminės medicininės pagalbos teikimo atvejai). Išorės vertintojų komandos nuomonė sutampa su 2006–2007 m. m. vidaus audito 4-os srities „Pagalba mokiniams“ nustatytais trūkumais – jaunimo klasių mokiniams kvalifikuota psichologinė, specialioji pedagoginė, medicininė pagalba neteikiama.

Dalis mokinių vertybines nuostatas, pasitikėjimą savimi, savigarbą tenkina pamokų ir klasės valandėlių metu. Dalis mokinių ne visada yra savarankiški, neturi pakankamų bendravimo įgūdžių bendraudami su aplinkiniais mokykloje ir visuomenėje. Jų elgesys ir socialiniai santykiai dažniausiai yra patenkinami. Iš pokalbių su mokinių tarybos atstovais, socialine pedagoge paaiškėjo, kad mokykloje pasitaiko blogo elgesio ir agresijos atvejų. Mokykloje vykdoma popamokinė veikla sudaro galimybes mokiniams tenkinti savirealizacijos reikmes. Organizuojamuose renginiuose: Rugsėjo 1-osios, Mokytojo dienos, Adventinėje vakaronėje, Vasario 16-osios, Kovo 11-osios, Valentino dienos, akcijoje „Švarinkime Alytų“ mokiniai gali save įprasminti, realizuoti kūrybinius ir organizacinius gebėjimus.

Mokykloje organizuojama papildomojo ugdymo veikla tenkina dalies jaunimo klasių mokinių savirealizacijos poreikius. Mokiniai gali rinktis literatų būrelį, dramos studiją, vokalinį ansamblį, sveikos gyvensenos būrelį, technologijų, darbščiųjų rankų būrelius, batikos, aktyvaus judėjimo pratybas, stalo teniso būrelį. Iš dokumentų analizės ir pokalbio su direktoriaus pavaduotoja paaiškėjo, kad kiekvienų mokslo metų pabaigoje (gegužės, birželio mėnesiais) yra tiriama mokinių papildomojo ugdymo paklausa. Dauguma mokinių teigia (paskutinės apklausos duomenimis), kad mokykloje trūksta papildomojo ugdymo būrelių. Labiausiai mokiniai pageidauja sportinio pobūdžio užsiėmimų, tačiau mokykla dėl sporto salės trūkumo tokios veiklos mokiniams negali pasiūlyti. Direktoriaus pavaduotoja ugdymui teigia, kad mokyklos papildomojo ugdymo pasiūla jaunimo klasėms menka dėl didelių mokytojų krūvių - neišnaudojamos ugdymo plano teikiamos galimybės papildomojo ugdymo organizavimui. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo būreliuose savirealizacijos poreikius tenkinti turi galimybę Alytaus miesto gyventojai. Ši mokyklos veikla sveikintina ir prasminga, sudaranti sąlygas tenkinti vyresnio amžiaus žmonių poreikius mokytis.

Mokykla vykdo kryptingą profesinio švietimo programą. 2006/2007 m. m. mokykloje vykdyto 4- tos srities vidaus audito išvadų paskatinti, mokytojų tarybos posėdyje (protokolas Nr. MTP – 16, 2007–08–31) mokytojai patvirtino vieną iš mokyklos veiklos prioritetinių sričių –

profesinio informavimo ir konsultavimo tobulinimas. 2007–09–07 dienos direktoriaus įsakymu sudaryta diferencijuota pagal mokinių amžių profesinio informavimo darbo grupė. Ši darbo grupė parengė priemonių planą, kuris įgyvendinamas trimis kryptimis: klasių auklėtojų ir socialinės pedagogės veikloje, mokomųjų dalykų (dorinio ugdymo, ekonomikos, pilietiškumo pagrindų) pamokas. Mokiniai teigia, kad turi galimybę įsivertinti savo polinkius profesinei veiklai testų pagalba. IX –X klasėse buvo atliktas profesinio informavimo poreikių tyrimas, XI–XII klasių mokiniai bandė atpažinti savo gebėjimus ir polinkius atlikdami testus „Savęs pažinimas“, „Koks jūsų karjeros kelias?“. Profesinio informavimo darbo grupė jaunimo klasėms organizavo popamokinio ugdymo dieną „Profesijų pasaulis“, kartu su ikiprofesinio mokymo mokytoja vykdė edukacines programas Alytaus kraštotyros muziejuje, organizavo išvyką į AB „Dainava“, į Litexpo parodų rūmuose vykusią parodą „Mokymasis, studijos, karjera 2008“, susitikimą su Alytaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos, karjeros planavimo skyriaus darbuotojais, su darbo biržos darbuotojais. Suaugusiųjų klasių mokiniai taip pat dalyvavo „Mokinių profesinių dienų“ renginiuose, susitiko su buvusiais mokyklos mokiniais, sėkmingai besimokančiais įvairiose Lietuvos kolegijose ir aukštosiose mokyklose.

Jaunimo klasių mokinių profesinį švietimą stiprina ugdymo plane numatyta ir mokykloje įgyvendinama galimybė - ikiprofesinis mokymas (privalomas mokomasis dalykas). Mokiniai gali rinktis staliavimo arba siuvimo programas. Įvadinis ikiprofesinio mokymo kursas integruojamas su informacinėmis technologijomis.

Mokyklos skaitykloje įrengtame profesinio informavimo kampelyje yra kaupiama literatūra profesijos pasirinkimo klausimais – „Profesijos vadovas“, Lietuvos darbo biržos paruoštas Profesijų aplankas, įvairių profesinių mokyklų, kolegijų, aukštųjų mokyklų informaciniai lankstinukai, specialybių aprašai. Mokyklos internetinėje svetainėje parengtas patogus priėjimas ir naudojimas įvairių mokymo įstaigų tinklapiams, rekomendacijos klasių auklėtojams, mokomųjų dalykų mokytojams mokinių profesinio informavimo ir konsultavimo klausimais (kaip parašyti gerą CV, dėl interviu technikos).

Mokyklos skaitykloje yra 4 kompiuteriai, kurie suteikia mokyklos bendruomenei prieigą prie AIKOS – atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos. Mokyklos internetinės svetainės lankytojams suteikta galimybė greitai ir patogiai patekti į Lietuvos profesinio rengimo centrų, kolegijų, profesinių ir aukštųjų mokyklų tinklapius, čia taip pat pateikiamos naudingos nuorodos, savęs pažinimo ir profesijos pasirinkimo testai. Bibliotekos vedėjos tvirtinimu profesinio informavimo kampelyje dažnai dirba ikiprofesinio mokymo mokytojai ir jaunimo klasių mokiniai. Profesinį švietimą vykdančios darbo grupės nariai yra gerai susipažinę su mokinių ugdymosi poreikiais ir glaudžiai bendradarbiauja su klasių auklėtojais, dalykų mokytojais tolesnio mokinių mokymosi ar veiklos klausimais.

Informacija apie visų mokinių pasiekimus mokykloje fiksuojama dienyuose, pažymių knygelėse, pusmečių bei metinėse suvestinėse, mokinių asmens bylose. Ji aptariama mokytojų ir direkcinės tarybos posėdžiuose. Klasių auklėtojai stebi mokinius ir jų pasiekimus, tačiau sistemingo dialogo su mokiniais nėra. Apie individualias mokinių sėkmes, polinkius bei ugdymo problemas tėvai informuojami pokalbių ir susirinkimų metu. Didžiausias dėmesys mokykloje skiriamas žemos mokymosi motyvacijos ar pamokų praleidinėjimo priežasčių svarstymui. Drausminimo komisijos posėdžiuose, dalyvaujant mokinių tėvams, globėjams ar rūpintojams, aptariama konkreti situacija, įvardinamos bei įvertinamos įvairios problemų sprendimo galimybės. Dokumentuose užfiksuoti pusmečių ir metiniai mokinių mokymosi rezultatai, didžiausias dėmesys skiriamas suaugusiųjų klasių pasiekimų analizei. Mokytojai sukaupę informaciją naudoja ribotai. Išorės vertintojų komandos nuomonė sutampa su mokykloje atliktu įsivertinimu –mokinių pažangos fiksavimo sistema neveiksminga.

Ugdymo procesas diferencijuojamas iš dalies, dažniausiai specialiųjų poreikių mokiniams. Išorės vertintojų vizito metu užduočių diferencijavimo atvejai buvo pastebėti lietuvių kalbos (IXb jaunimo, X jaunimo vakarinėje klasėse), anglų kalbos (IXa jaunimo klasėje), lietuvių kalbos (VIIIb jaunimo klasėje), rusų kalbos (IXb jaunimo klasėje), rusų kalbos (VIIIa jaunimo klasėje), biologijos (VIIIa jaunimo klasėje) pamokose. Specialiųjų poreikių mokiniams užduotys nediferencijuotos stebėtose istorijos (VI, VIIa jaunimo klasėse), geografijos (X klasėje), anglų kalbos (VIIIa jaunimo klasėje) pamokose. Specialiojo ugdymo komisijos pagalba pedagogams ir mokiniams diferencijuojant užduotis nėra reikšminga. Daliai mokinių ugdymas diferencijuojamas modulinio mokymo metu: VI – VIII jaunimo klasėse matematikos išlyginamais modulis, VII, VIII, X jaunimo klasėse – lietuvių kalbos modulis, IXa klasėje ikiprofesinio mokymo (batikos) modulis mergaitėms. Ugdymo diferencijavimui (mokymosi sunkumų turintiems ir gabesniems mokiniams) būtų tikslinga išnaudoti mokyklos nuožiūra skiriamas valandas. Dauguma mokinių geba išmokti mokomąją medžiagą pagal skirtas programas, tačiau jų pasiekimai yra tik patenkinami.

Specialiojo ugdymo komisijos nariai ir pedagogai, dirbantys su specialiųjų poreikių mokiniais, yra gerai susipažinę su Specialiojo ugdymo įstatymu bei jį papildančiais teisės aktais. Specialiojo ugdymo komisijai vadovauja direktoriaus pavaduotoja ugdymui, tačiau komisijoje nėra nė vieno pagalbos specialisto. SUK veiklos plane numatytas mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių pradinis įvertinimas, bendradarbiavimas su mokinių tėvais, globėjais ar rūpintojais, mokinių siuntimas į PPT, adaptuotų ir modifikuotų programų aprobavimas pusmečiams, specialiųjų poreikių mokinių, mokomų namuose, ugdymosi rezultatų, būdų ir metodų aptarimas kas 3 mėnesiai, specialiųjų poreikių mokinių pasiekimų aptarimas pusmečiams pasibaigus. Iš pokalbio su SUK nariais paaiškėjo, kad dviejų namuose mokomų mokinių pasiekimai aptariami bendra tvarka kaip ir visų mokyklos mokinių.

Mokykla bendradarbiauja su Alytaus pedagogine psichologine tarnyba. Jos specialistai įvertino ir nustatė šešiolikos mokinių specialiuosius poreikius. Pagal tarnybos rekomendacijas sudarytos programos, atitinkančios mokinių gebėjimus. Mokykla stengiasi, bet pagalba kai kuriems mokiniams būtų kryptingesnė ir veiksmingesnė, jeigu būtų įvertinti ir kitų mokinių, turinčių mokymosi sunkumų ar gabių, specialieji ugdymosi poreikiai, išsiaiškinti mokiniai, turintys kalbos ir komunikacijos sutrikimų. Teikiama pagalba, mokant juos pagal pritaikytas mokymo programas, įvairinant veiklą pamokose ir diferencijuojant užduotis, galėtų labiau motyvuoti mokinius. Išorės vertintojų vizito metu buvo pastebėta, kad VIIIb klasės mokiniui, kuriam nustatyti specialūs poreikiai ir paskirta adaptuota programa, matematikos pamokoje mokytoja skyrė individualizuotas užduotis, tačiau mokinys ignoravo mokytojos raginimus ir pastangas įtraukti jį į mokymosi procesą. Šiuo atveju mokiniui būtina teikti specialiojo pedagogo pagalbą. Specialiųjų poreikių mokiniai vertinami pagal jiems pritaikytos programos reikalavimus. Jų pasiekimai taip pat fiksuojami jiems parengtoje programoje, įvertinant pasiekimų lygį (geri, vidutiniai, nepatenkinami). Pasiekimų vertinimo lape nurodomos ryškiausios spragos, nuolat mokinio daromos klaidos ir gerai susiformavę gebėjimai. Įvardinamas mokinio pasiekimų atitikimas paskirtos programos reikalavimams.

Specialiųjų poreikių mokinių integracija būtų sėkmingesnė, jeigu mokykloje dirbtų specialusis pedagogas, būtų išnaudojamos Bendruosiuose ugdymo planuose numatytos galimybės dirbant su mokymosi sunkumų turinčiais mokiniais, mokiniais, turintiems kalbos ir komunikacijos sutrikimų, būtų teikiama logopedo pagalba, būtų dažniau vertinami jų mokymosi rezultatai ir priimami sprendimai dėl jaunuolių ugdymo metodų.

Užtikrinant kokybiškesnį SUK'os darbą, remiantis SUK sudarymo ir darbo organizavimo tvarkos aprašu (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2000–08–17 įsakymu Nr.1057), būtų tikslinga į SUK'os sudėtį įtraukti mokyklos socialinę pedagogę arba PPT dirbančius specialistus, jiems sutikus.

5. Etosas

Alytaus jaunimo ir suaugusių mokyklos etosas geras.

Bendruomenės nariai tapatinasi su mokykla, didžiuojasi ja, dalyvauja kuriant mokyklos viziją, misiją, filosofiją ir tikslus, priima atsakomybę už jų įgyvendinimą bei kuriamą mokyklos įvaizdį. Mokykla turi vėliavą. Mokykloje organizuojami tradiciniai renginiai (Rugsėjo – 1-oji, Mokytojo diena, Adventinė vakaronė, Valentino diena ir kt.). Remiantis Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros ir UAB „Competentiam“ atlikto tyrimo duomenimis, 76 proc. mokinių teigia, kad jie didžiuojasi šia mokykla.

Mokykloje yra patenkinamos sąlygos bendruomenės narių poreikiams tenkinti. Pokalbiuose su išorės vertintojais jaunimo klasių mokiniai akcentavo, jog jiems sudaromos sąlygos gerai mokytis, siekti rezultatų. Tačiau sporto salės nebuvimas, nesudaro pakankamas sąlygas tenkinti kūno kultūros užsiėmimų, papildomo ugdymo poreikių. Mokykloje yra kuriamos tinkamas darbo sąlygos mokytojams.

Mokykloje sukurta ir puoselėjama svetinga ir estetiška aplinka. Pažymėtina, jog mokinių ir mokytojų darbai panaudoti mokyklos interjero ir kabinetų puošimui. Informacijos sklaida atsispindi mokyklos stenduose pirmame aukšte ir mokytojų kambaryje (savivaldos institucijų dokumentai, tvarkaraščiai, nuotraukos ir kt.) Dauguma mokinių mandagūs, sveikinasi su mokytojais, mokyklos svečiais. Atvykę asmenys svetingai sutinkami rūbininkų, atliekančių ir budėtojų funkcijas.

Pokalbiuose su vertintojais mokinių atstovai pažymėjo, kad šioje mokykloje jie jaučiasi saugūs. Mokiniai žino, kad iškilus problemoms gali kreiptis į klasės auklėtoją, socialinę pedagogę, į mokyklos direktorių. Nors mokytojų kambaryje yra mokytojų budėjimo grafikas, tačiau budinčių mokytojų mokykloje nepastebėta. Gerą mokinių drausmę, gražius tarpusavio santykius, pagarbą vienas kitam vertintojai pastebėjo daugumoje aplankytų pamokų. Pasikalbėjus su rusų tautybės mokiniu paaiškėjo, kad mokykloje nediskriminuojami kitataučiai. Pokalbyje su mokytojais paaiškėjo, kad mokytojų tarpusavio santykiai yra įvairūs. Naujiems darbuotojams skiriamas kolegų ir mokyklos administracijos dėmesys ir pagalba, kartais galėtų būti didesnis. Mokykloje pažymimi darbuotojų gyvenimo ir darbo jubiliejų sukaktys ir kt.

Stebėtų pamokų metu dažniau pamokose, užsiėmimuose vyravo geras mokinių elgesys ir drausmė (vidutiniškai vertinama 2,6 lygio). Ypač gera drausme mokiniai pasižymėjo: geografijos (jaunimo IXb ir IXc klasėse), ikiprofesinio mokymo (jaunimo X klasėje), biologijos (jaunimo IXc klasėje) pamokose; X – tos jaunimo (vakarinių) klasėje mokiniai; matematikos (suaugusiųjų IX ir XIIam klasėse) pamokose. Minėtose pamokose mokiniai išsiskyrė geru elgesiu drausme, aktyviu darbu, atidumu, mandagumu, pagarba vienas kitam ir mokytojui. Fiksuoti atvejai jaunimo klasėse, kai mokinių elgesys chemijos, istorijos, matematikos pamokose (jaunimo VIIb, VIIa, VIIb klasėse) buvo vertinamas prastai dėl mokinių vėlavimo į pamokas, dėl nepagarbos vienas kitam (prasivardžiuoja, šaiposi), nepaklusnumo mokytojui, užsiiminėjimo pašaliniais darbais, replikavimo, triukšmavimo.

Mokinių elgesio ir drausmės, fiksuotų vizito metu 104 pamokose, vertinimo santrauka:

Labai gerai (4 lygis)	Gerai (3 lygis)	Patenkinamai (2 lygis)	Prastai (1 lygis)	Labai prastai (N lygis)
18 pamokų (17,3 proc.)	39 pamokos (37,5 proc.)	40 pamokų (38,5 proc.)	4 pamokos (3,8 proc.)	3 pamokos (2,9 proc.)

Trijuose užsiėmimuose vertintojai mokinių drausmę vertino labiausiai prastai, nes nei vienas jaunimo klasės mokinys neatvyko į tvarkaraštyje numatytą chemijos, kūno kultūros, aktyvaus judėjimo pratybų užsiėmimus.

Pažymėtina, kad vertinimo metu, klasėje paprastai būdavo mažiau nei pusę mokinių nuo esančių sąrašė. Rekomenduotina veiklą pamokoje organizuoti patraukliau, priimtinau mokiniams, kad jos metu jie patirtų sėkmę. Tai galėtų padėti spręsti mokinių drausmės ir elgesio problemas.

Mokykloje veikia mokinių skatinimo sistema. Klasės auklėtojai įrašo pagyrimus į mokinių pažymių knygeles, mokslo metų pabaigoje jiems įteikiami diplomai. Gerai lankantys pamokas ir gerai besimokantys mokiniai vežami į ekskursijas (Vilnių, Trakus ir pan). Mokykla turi mokinių nuobaudų sistemą. Sudaryta „Drausminimo komisija“, kurios funkcijos – spręsti mokinių drausmės ir pažangumo problemas, dažnai yra veiksmingos.

Mokykloje veikia mokyklos taryba, mokinių taryba ir mokytojų taryba. Jos iš dalies inicijuoja mokyklos veiklos pokyčius, perspektyvas, pagrindines darbo kryptis. Mokyklos taryba dažnai svarsto pateikiamus dokumentus, klausimus dėl laisvalaikio organizavimo, dėl iš 2 proc. pajamų mokesčio gautų lėšų panaudojimo, sprendžia mokinių lankomumo problemas.

Mokyklos ryšiai su švietimo ir kitomis institucijomis yra įvairūs, tikslingi, darantys teigiamą įtaką visai bendruomenės veiklai. Bendradarbiavimas su tomis mokyklomis, iš kurių atėjo mokyti jaunimo klasių mokiniai, padeda spręsti adaptacijos problemas. Žalingų įpročių prevencijai pasitelkiami Alytaus miesto ir rajono PK viešosios policijos skyriaus prevencinio poskyrio Nepilnamečių reikalų pareigūnų veiklos grupės specialistai (organizuojamos stalo teniso varžybos), PPT specialistai, organizuoja seminarus mokytojams (psichologine tematika, nes mokykla neturi psichologo). Tai pat palaikomi glaudūs ryšiai su Alytaus miesto darbo birža, socialinės paramos skyriumi, darbo rinkos tyrimo ir mokymo tarnyba, nepilnamečių reikalų tarnyba, vaiko teisių apsaugos tarnyba, įvairiomis šalies jaunimo, suaugusiųjų mokyklomis.

Mokykla aktyviai dalyvauja į projektinėje veikloje. Pilietinio ir tautinio ugdymo projektas „Pilietiškumas gatvėje ir kelyje“ organizuotas kartu su Alytaus miesto ir rajono policijos komisariatu. Vaikų socializacijos programos projektas „Jaunimietis“, kurio metu buvo organizuotas piligriminis žygis „Kryžių kalnas – Šiluva“. Projektas „Jaunimas 2007“, kuris buvo finansuojamas Alytaus m. savivaldybės vaikų ir mokinių veiklos programą. Jo dėka mokiniai aplankė Vilnių ir Trakus dalyvavo įvairioje sportinėje ir kūrybinėje veikloje.

2006m. Alytaus m. savivaldybės tarybos sprendimu leista mokykloje organizuoti suaugusių neformalųjį švietimą, skirti pagyvenusio amžiaus ir neįgaliems žmonėms. Jau pirmaisiais metais į informacinių technologijų, skiautinių siuvimo meno, anglų kalbos, prancūzų kalbos ir dainavimo būrelių veikloje dalyvavo daugiau nei 200 dalyvių. 2006/2007m.m. buvo apmokyta 123 pagyvenę ir neįgalūs asmenys. 2007 m. pradėjo veikti italų kalbos būrelis. Šiais mokslo metais užsiėmimus

lanko 87 asmenys. Taip pat jiems organizuojama ir projektinė veikla. 2006 m. buvo įgyvendintas projektas „Neformaliojo suaugusiųjų švietimo galimybių Alytuje atskleidimas“. 2004-2007m. Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL projektas „Jaunimo užimtumo ir motyvacijos stiprinimas“.

Gerai mokinių, mokytojų ir darbuotojų santykiai, pasididžiavimas mokykla, tikslingi ir veiksmingi mokyklos ryšiai, projektinė veikla formuoja teigiamą mokyklos įvaizdį bendruomenėje, sudaro geras mokinių ugdymo(si) sąlygas.

6. Ištekliai

Vertintojų komanda mokyklos išteklius įvertino patenkinamai, išskyrus finansavimą, išteklių panaudojimą bei mokytojų kvalifikaciją, kuriuos vertina gerai.

Mokinių ugdymas mokykloje organizuojamas viename pastate (suaugusiųjų neformaliam švietimui naudojamos ir kitų Alytaus mokyklų patalpos). Mokyklos pastatas pertvarkytas iš buvusio vaikų darželio- lopšelio patalpų ir pritaikytas jaunimo bei suaugusiųjų ugdymui. Bendras patalpų plotas yra 1880 kv. metrų. Pastato būklė ir estetinis vaizdas yra geri: atlikta langų renovacija, suremontuoti koridoriai, sanitariniai mazgai, dalis kabinetų, administracijai skirtos patalpos, atlikti kiti gerbūvio darbai. Mokykloje yra atitinkantys jaunimo mokyklos tipą kabinetai ir patalpos: 20 dalykinių kabinetų, biblioteka, skaitykla, informacinis centras, aktų ir sporto salės, du technologijų kabinetai (technologijų ir ikiprofesiniam mokymui), administracijos darbo kabinetai. Apie 50 proc. visų patalpų yra suremontuotos, estetiškai įrengtos. Lėšas šių darbų atlikimui kiekvienais metais skiria Alytaus miesto savivaldybė. Mokyklos aplinka sutvarkyta, teritorija aptverta. Iš pokalbių su mokyklos vadovais ir mokytojais nustatyta, kad kai kurių patalpų būklė netenkina bendruomenės poreikių: aktų salė yra kartu su valgykla, per maža sporto salė, nėra įrengti paruošiamieji kabinetai (prie fizikos, chemijos kabinetų), mokykla neturi stadiono, sporto aikštyno. Kai kurių klasių apšvietimas neatitinka mokyklinės higienos reikalavimų. Tėvų nuomonės apie mokyklą tyrimo statistinėje ataskaitoje, kurią atliko Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra ir UAB „Competentiam“ nustatyta, kad 81 proc. mokinių tėvų gerai vertina mokyklos pastato ir patalpų būklę, tačiau 11 proc. mokinių tėvų būklę vertina blogai.

Mokykliniai baldai yra kokybiški, tausojami, atnaujinami. Apie 90 proc. visų suolų ir spintų yra nauji. Beveik visuose kabinetuose yra po vieną kompiuterį. Iš pokalbių su jaunimo ir suaugusiųjų klasių mokytojais nustatyta, kad ugdymo proceso organizavimui kai kuriems dalykams (biologijos, chemijos, fizikos, kūno kultūros ir kt.) trūksta mokymo priemonių. Įrankių ir medžiagų stoką konstatavo ir ikiprofesinio mokymo mokytojai. 89 proc. mokinių tėvų, pagal statistinę ataskaitą, gerai vertina mokyklos pastangas dėl kabinetų aprūpinimo mokymo priemonėmis, tačiau 8 proc. jų netenkina mokyklos turimas priemonių kiekis. Iš pokalbio su mokyklos vadovais paaiškėjo, kad mokykla yra parengusi kabinetų atnaujinimo programą pagal kurią artimiausiu laiku

skirs dėmesį ir lėšas specializuotų chemijos, fizikos kabinetų įrengimui, galimybių sporto salės statybai paieškai.

Mokykla neorganizuoja mokinių pavežėjimo, tačiau iš Alytaus rajono, toliau gyvenantiems mokiniams, pateikus važiavimo autobusu bilietus ir užpildžius atitinkamus dokumentus, kompensuojamos važiavimo išlaidos, lėšas pervedant mokinių tėvams.

Išorės vertintojai nustatė, kad geras mokyklos aprūpinimas materialiniais ištekliais ir finansavimas, kurio šaltiniai yra biudžeto ir nebiudžetinės lėšos. Iš pokalbio su mokyklos direktoriumi ir finansininke nustatyta, kad gaunamas finansavimas laiduoja būtinas jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos veiklos sąlygas: užtikrinamas pamokinis ir popamokinis ugdymas, mokykla neturi finansinių įsiskolinimų. Mokytojams, mokyklos vadovams pagal Jaunimo mokyklų koncepciją ir mokyklos nuostatus mokami priedai prie atlyginimo. Alytaus miesto savivaldybė gimnazijos skyriaus (numatoma jį steigti suaugusiųjų 9 -12 klasių pagrindu) aplinkos kūrimo finansavimui 2006 m. skyrė 150,0 tūkst. Lt., 2007 m.- 50,0 tūkst. Lt. ir šiais metais 50 tūkst.Lt Dalyvaudama projektinėje veikloje, mokykla 2007m. įvairių projektų vykdymui gavo apie 10,0 tūkst. Lt. Surinktas 2 proc. pajamų mokesčio lėšas mokykla, jos tarybos nutarimu, panaudojo žaliuzių įsigijimui. 2007 m. biudžeto vykdymas bei jo formavimo perspektyvos buvo detalčiai aptartos mokyklos tarybos 2008m. sausio mėnesio posėdyje.

Mokykla turi tinkamą ugdymui bazę. Pakankami baldų (ypač naujų) resursai bei apsirūpinimas garso ir vaizdo aparatūra. Dalykiniuose kabinetuose yra 17 kompiuterių, 16 kompiuterių yra informaciniame centre, 10 kompiuterių (iš jų 5 nešiojamais) naudojami mokyklos administracija. Iki profesinio mokymo ir technologijų kabinetai aprūpinti siuvimo mašinomis, metalo bei medžio apdirbimo staklėmis, kitais elektriniais prietaisais. Materialiniai ištekliai tvarkomi ir tikslingai naudojami. Mokyklos teritoriją saugo 3 sargai. Yra vietinė signalizacija. Už materialinių vertybių saugojimą ir tvarkymą atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkiui. Laiku atliekama mokyklos turto metinė inventorizacija. Jaunimo klasių mokinių taisyklėse numatyta, kad piktybiškai mokinių sugadintą mokyklos inventorių, mokymo priemones, sutvarko arba suremontuoja mokinių tėvai. Dauguma mokytojų ir mokinių žino, kokie ištekliai mokykloje yra, turi galimybę jais pasinaudoti. Iš pokalbių su jaunimo ir suaugusiųjų klasių mokytojais paaiškėjo, kad mokytojai pamokose naudojami mokyklos turima garso ir vaizdo aparatūra, kompiuteriais, informacinio centro galimybėmis ir kt. ištekliais, o mokyklos mokiniai konstatavo, kad jie tiek pamokinei, tiek popamokinei veiklai gali naudotis aktų bei sporto salėmis, skaitykla ir biblioteka (jos dirba iki 21 val.) bei kitais mokykloje esančiais ištekliais. Iš 104 išorės vertintojų stebėtų pamokų ir papildomojo ugdymo užsiėmimų beveik penktadalyje iš jų buvo naudojamos įvairios priemonės: kompiuteriai, interaktyvios lentos bei garso aparatūra. Priemonės dažniausiai naudojo lietuvių ir užsienio kalbų mokytojai. Įvairiomis staklėmis bei elektriniais įrankiais

naudojosi ikiprofesinio mokymo, papildomojo ugdymo užsiėmimų mokytojai. Kai kurie mokytojai pamokas vedė informaciniame centre.

Mokinių darbai tikslingai panaudojami kuriant svetingą, jaukią mokyklos aplinką. Mokyklos fojė puošia dailės mokytojos ir mokinių sukurti darbai, I aukšto koridoriuje veikia mokinių ekslibrisų paroda. Daugelyje kabinetų saugomi ir eksponuojami mokinių darbai: įvairūs sveikinimai, eilėraščiai, iliustracijos. Dauguma darbų atlikti panaudojant batikos techniką. Daug mokinių darbų iš medžio ir audinių yra abiejuose technologijų kabinetuose.

Mokykloje esančių informacijos šaltinių įvairovė yra patenkinama. Mokyklos bibliotekos fondą sudaro 15983 leidiniai, iš kurių didžiąją dalį (apie 71 proc.) - vadovėliai. Mokiniai ir mokytojai gali naudotis beveik 4300 egzempliorių įvairių žinyų, žodynų, enciklopedijų bei kita pažintine literatūra. Bibliotekoje yra 50 kompaktinių plokštelių, kuriomis naudojasi įvairių dalykų (kalbų, istorijos, matematikos, muzikos) mokytojai, du kompiuteriai, kopijavimo aparatas. Skaitykloje įrengtos 4 kompiuterizuotos darbo vietos mokiniams. Iš pokalbio su bibliotekos darbuotojomis paaiškėjo, kad mokykla turi tik 227 grožinės literatūros leidinius, suaugusiųjų mokymui yra du specializuoti (fizikos ir matematikos) vadovėliai, mažai prenumeruojama periodinės spaudos („Lietuvos rytas“, „Dialogas“), trūksta jaunimo amžių atitinkančių leidinių, ypač populiariesnių žurnalų jaunimui.

Mokykloje dirba kvalifikuoti pedagogai. Iš 45 jaunimo ir suaugusiųjų klasėse dirbančių mokytojų, beveik visi turi aukštąjį pedagoginį išsilavinimą. Iš pokalbio su mokyklos vadovais nustatyta, kad pedagoginių darbuotojų komplektavimo problemų būna mokslo metų pradžioje, tačiau šiuo metu beveik visi darbuotojai yra reikiamos kvalifikacijos. Jaunimo klasėse dirba 14 mokytojų - 14 proc. iš jų turi mokytojo metodininko, 64 proc. vyresniojo mokytojo, 22 proc. mokytojo kvalifikacines kategorijas. Vadovaujantis mokytojų atestacijos programa, 2008-2010 metais, penki mokyklos mokytojai sieks įgyti aukštesnę kvalifikacinę kategoriją. 95 proc. mokinių tėvų (pagal Mokyklų vertinimo agentūros ir UAB „Competentiam“ atliktą tyrimą) gerai vertina mokyklos mokytojų profesionalumą. Pedagoginę (socialinę) pagalbą teikia socialinis pedagogas. Iš pokalbių su mokyklos mokytojais, mokiniais, mokyklos tarybos atstovais nustatyta, kad mokykloje reikalingas psichologas, spec. pedagogas, mokytojo padėjėjas, galintys teikti kvalifikuotą pagalbą tiek dalykų mokytojams, klasių auklėtojams ir mokiniams. Šie specialistai papildytų mokyklos Specialiojo ugdymo komisiją. Jų darbas mokykloje atitiktų Jaunimo mokyklų koncepcijos 21 punkto reikalavimus, kuriame reglamentuota, kad nepriklausomai nuo mokinių skaičiaus, jaunimo mokykloje turi dirbti psichologas, sveikatos priežiūros specialistas ir mokytojo padėjėjas.

Mokytojų įnašas į mokyklos veiklą daugumoje yra veiksmingas. Jie geba dirbti komandomis. Mokykloje veikia 3 metodinės grupės: gamtos ir tikslųjų mokslų, kalbų bei socialinio, meninio, techninio ugdymo dalykų bei kūno kultūros. Gamtos ir tikslųjų mokslų

metodinėje grupėje aptariami egzaminų rezultatai, atviros pamokos, atestacijos tvarka, vyksta ugdymo dokumentų aprobavimas, dalijimasis patirtimi, metodinių darbų ir vaizdinių priemonių pristatymai. Kalbų metodinėje grupėje mokytojai priima sprendimus dėl mokinių darbų parodų, olimpiadų, atvirų pamokų organizavimo, apibūnėja ugdymo dokumentaciją. Socialinio, meninio ir technologinio ugdymo bei kūno kultūros metodinėje grupėje daug dėmesio skiriama įvairių konkursų, varžybų, ekskursijų, parodų organizavimui, atliktų mokytojų veiklų pritarimui, kaip atestacijos rodikliui, tačiau išorės vertintojų nuomone, daugiau dėmesio reiktų skirti metodinės veiklos, gerosios patirties sklaidai. Visą mokyklos metodinę veiklą koordinuoja mokyklos direktorius. Išorės vertintojų nuomone, mokykloje būtų tikslinga įsteigti mokyklos metodinę tarybą, kuri padėtų kryptingiau vykdyti mokyklos metodinės veiklos ir metodinių grupių veiklą.

Mokyklos mokytojai ir klasių auklėtojai bendradarbiauja su socialine pedagoge dėl įvairiapusės pagalbos mokiniams teikimo. Socialinė pedagogė kaupia ir sistemina informaciją apie mokinius (jų elgesį, lankomumą), palaiko ryšius su mokinių tėvais, Alytaus miesto pedagogine psichologine tarnyba, dalykų mokytojams teikia visokeriopą pagalbą vykdant projektus. Iš pokalbių su mokyklos mokiniais, mokyklos tarybos atstovais nustatyta, kad mokyklos bendruomenė gerai vertina šios specialistės veiklą.

Mokykloje dirba pakankamai aptarnaujančių personalo darbuotojų. Jų funkcijos reglamentuotos pareiginėse instrukcijose, tačiau teisės šiuose dokumentuose apibrėžtos abstrakčiai, trūksta tikslumo (jas reikia susirasti švietimo įstaigų priežiūros nuostatuose). Rūbininkei privalu registruoti pašalinius asmenis, bet jų registracijos žurnalo mokykloje nėra. Darbuotojų susipažinimas su pareiginėmis instrukcijomis turėtų būti patvirtintas darbuotojų parašais.

Mokytojų veiklą stebi ir vertina mokyklos vadovai bei kolegos. Direktoriaus pavaduotojos 2008 m. stebėjo 24 pamokas. Iš pokalbių su mokyklos vadovais ir mokytojais nustatyta, kad ugdymo proceso stebėjimas dažnai nefiksuojamas raštu (stebėjimo dokumentai pildomi kai mokytojai rengiasi atestacijai). Pavaduotojos ugdymui yra sudariusios ugdomosios veiklos priežiūros planus. Išorės vertintojų nuomone, į mokytojų veiklos vertinime aktyviau galėtų reikštis mokyklos direktorius, o mokytojų patirtį panaudoti mokyklos veiklos plėtrai.

2006/2007m.m. mokytojai pildė savianalizės anketas, tačiau jos galėjo būti aptartos su kuriojančiais vadovais.

Mokyklos mokytojai kelia savo dalykinę ir profesinę kompetenciją. 2007 metais mokytojai dalyvavo 108 įvairiuose kvalifikaciniuose seminaruose, kuriuos organizavo PPRC bei Alytaus r. švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centras: „Vaikų, turinčių emocijų, elgesio ir socialinės brandos sutrikimų, ugdymo ypatumai“, „Modulių programų rengimas“, „Andragogų kvalifikacijos tobulinimas: andragoginė vadyba ir institucinė plėtra“ ir kt. Mokykloje direktoriaus įsakymu patvirtinta mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programa 2008 metams. Džiugu, kad

mokytojai kvalifikaciją kelią, siekdami pedagogo-psichologo, andragogo bei kitų kompetencijų. Iš pokalbių su jaunimo bei suaugusiųjų klasių mokytojais nustatyta, kad mokykloje gerai tenkinami mokytojų kvalifikacijos kėlimo poreikiai

Išorės vertintojų komandos nuomone, tobulinant mokyklos materialinių ir žmogiškųjų išteklių panaudojimą, būtina ieškoti galimybių sporto salės bei specializuotu dalykinių kabinetų įrengimui, plėsti pedagoginės-psichologinės pagalbos specialistų komandą, tobulinti mokytojų veiklos vertinimo bei įsivertinimo būdus, ir gautą informaciją panaudoti mokyklos veiklos plėtrai.

7. Mokyklos valdybas ir kokybės garantavimas

Vadovavimas mokykloje vertinamas patenkinamai.

Veiklos mokykloje įsivertinimas galėtų būti sistemingesnis. Mokytojai, dalyvaudami vidaus audite, svarsto ir vertina savo, mokyklos veiklą. Gaunama informacija iš dalies padeda mokytojams planuoti veiklą, kvalifikacijos kėlimą, veiklą metodinėse grupėse. Analizuodami kai kuriuos ugdymo turinio, mokinių mokymosi ir ugdymo vertinimo aspektus, mokytojai sukauptą informaciją naudoja mokyklos vidaus auditui (tirdami vidaus audito rodiklius, analizuoja mokyklos dokumentus) ir planavimui. Savo veiklą mokytojai vertina naudodami Savianalizės ir veiklos tobulinimo formą (dirbantys jaunimo klasėse), Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo ir asmeninės veiklos formas (dirbantys suaugusiųjų klasėse). Formose mokytojai, dirbantys jaunimo klasėse, analizuoja savo veiklos tikslumą, rezultatus, bendradarbiavimą bei profesinį tobulėjimą, suaugusiųjų klasėse – metodinę veiklą, veiklos planavimą, kvalifikacijos tobulinimą, atvirų pamokų demonstravimą, lankymąsi kolegų organizuotose atvirose pamokose, papildomojo ugdymo organizavimą ir kt. Būtų tikslinga mokykloje dirbančių mokytojų savianalizės (savo veiklos vertinimo) formas suvienodinti. Mokytojų veiklos savianalizės formos dažniausiai nėra analizuojamos mokyklos vadovų, nors pastarieji yra susipažinę su mokytojų gebėjimais stebėdami pamokas (dažniausiai mokytojams rengiantis atestuotis), tačiau išsamesnį vaizdą apie ugdymo kokybę visose klasėse mokyklos vadovai galėtų susidaryti, jei mokytojų veiklos stebėjimas būtų planuojamas reguliariai, žinomas mokytojams, visuomet pildomi pamokų stebėjimo protokolai. Tikslinga būtų mokytojų savianalizės duomenis aptarti mokyklos vadovams, konsultuotis, o gautus duomenis panaudoti veiklos mokykloje planavimui ir vystymui.

Mokytojai, mokyklos vadovai naudojami informacija apie mokinių pasiekimus (mokykloje yra parengta mokinių vertinimo sistema): juos reguliariai analizuoja, planuoja veiklą (mokyklos veiklos tikslas - „gerinti ugdymo(si) kokybę, siekiant ugdymosi pažangos bei motyvacijos“). Tiriamas papildomojo ugdymo poreikis, profesinio informavimo veiksmingumas. Analizuojant mokytojų parengtus teminius dalykų planus, pastebėta, kad dalyje jų planuojamos priemonės ir mokyklos tikslų įgyvendinimui.

Vykdamas vidaus auditą, mokytojai yra pagrindinis informacijos šaltinis apie mokyklos veiklą. Vidaus audito („giluminio“) metu informacijos šaltiniais rečiau yra mokiniai, jų tėvai (ypač analizuojant ugdymo turinį, mokymąsi ir ugdymą, mokyklos valdymą ir kokybės garantavimą). Atliekamam mokykloje vidaus auditui trūksta sistemingumo, išsamesnio jo metu gautų rezultatų panaudojimo planuojant mokyklos veiklą (ypač rengiant mokyklos strateginį švietimo planą). Mokykla iš dalies vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002-02-28 įsakymu Nr. 302 patvirtinta Bendrojo lavinimo mokyklos vidaus audito metodika. Mokyklos vadovai dažnai nėra aktyvūs vidaus audito dalyviai, nors kartais pavaduotoja ugdymui (jaunimo klasėms) aktyviau dalyvauja tiriant mokyklos veiklą.

Mokyklos vidaus audito išvadose teigiama, kad mokyklos darbuotojai galėtų aktyviau dalyvauti vertinant vadovavimą mokykloje (šios teisės mokytojams reglamentuotos mokyklos nuostatuose, mokytojų pareiginėse instrukcijose). Vadovų veiklos vertinimas vyksta atliekant vidaus auditą. Ten pat akcentuojama, kad dokumentuose nepakankamai aptariama darbuotojų (mokytojų) įsivertinimo procedūros. Nepedagoginių darbuotojų vertinimas mokykloje detaliau neregamentuojamas.

Veiksmingesnei veiklai mokyklos vadovams būtų tikslinga numatyti sistemingą, pagrįstą aiškiais kriterijais mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų bei savo veiklos vertinimą.

Vidaus audito duomenų ataskaitas rengia KVA grupių (jaunimo ir suaugusiųjų klasių) pirmininkai. Ataskaitos aptariamos mokytojų taryboje pasibaigus mokslo metams. Paprastai „plačiajame“ vidaus audite dalyvauja visi mokyklos mokytojai, kurių pagrindinė darbovietė yra ši mokykla.

Siekiant racionaliau panaudoti žmogiškuosius resursus, išorės vertintojai siūlo vadovams labiau koordinuoti KVA ir metodinių grupių veiklą.

Strateginis planavimas mokykloje vertintinas patenkinamai.

Mokyklos strateginio plano (parengto programiniu metodu) ir metinės veiklos programos (parengtoje planiniu metodu) struktūroje yra praleistų arba nepakankamai atskleistų dalių. Strateginiame 2008-2010 m. plane, patvirtintame Savivaldybės taryboje 2007-12-28, galėtų būti atlikta išsamesnė strateginė mokyklos veiklos analizė (vidinių mokyklos išteklių ir jų naudojimo įvertinimas (*galima naudoti vidaus audito išvadas*); išorinės įtakos mokyklai įvertinimas (*politiniai, teisiniai, ekonominiai, socialiniai, technologiniai, edukaciniai veiksniai- PESTE analizė*); vyraujančios vidinės mokyklos kultūros analizė), numatyta mokyklos vizija, misija (rengiant strateginį planą patartina adaptuoti informaciją, esančią knygoje: Brian Fidler, Strateginis mokyklos plėtros valdymas, Žara 2006 m.; R. Jucevičius it kt., Mokyklos strategija. Strateginio vystymo vadovas, Kaunas 2003 m.). Strateginis planavimas galėtų detaliau sietis su vidaus audito išvadomis. Veiklos programa atspindi strateginio švietimo plano tikslus (programas), tačiau vidaus audito

informacija iš dalies panaudojama veiklos planavimui, laukiami rezultatai dažnai nepamatuojami („bus sudarytos sąlygos“, „pateikta objektyvi informacija“, „gerės“, „tobulės“, „didės“). Mokyklos strateginio plano forma nėra pakankamai apgalvota – informacijos per mažai, kartais ji neaiški. Tai pripažįsta ir mokytojai. Strateginiame plane galėtų būti numatytos veiklos ir ugdymo proceso vertinimas. Vertinant strateginio plano strateginių tikslų efekto kriterijus, galima teigti, kad jie iš dalies buvo įgyvendinami planui pritariant steigėjui: mokytojai kelia kvalifikaciją, socialiai remtini mokiniai nemokamai maitinami.

Metinėje veiklos programoje informacija pateikta išsamiau, aiškiai, jos turinys praplėstas mokyklos vizija, misija, filosofija, nors šios dalys labiau taikytina starteginiam planui. Metinė veiklos programa nepakankamai pagrįsta mokyklos ištekliais, t.y. programoje minimi išteklių šaltiniai.

Įgyvendinant strateginį planą ir metinę veiklos programą, dalis uždavinių įgyvendinami nuosekliai, ypač veiklos programa.

Iš pokalbių su mokyklos vadovais, mokytojais išorės vertintojai nustatė, kad mokykloje reguliariai analizuojami mokinių pasiekimai, dalykų vertinimo (egzaminų) rezultatai. Šie rezultatai analizuojami ir klasių valandėlių metu (aptariami signaliniai pusmečių įvertinimai), mokinių tėvų susirinkimuose.

Dažniausiai mokyklos mokytojai aktyviai dalyvauja įgyvendindami mokyklos strateginį planą, nors formuodami mokyklos strategiją ir kurdami veiklos projektus jų dalyvavimas buvo formalus – pritarta pateiktam projektui.

Ugdymo įstaigai vadovauja įsipareigoję mokyklai vadovai, savo darbe besinaudojantys aktualia šiuolaikine informacija. Mokyklos direktorius vadovauja mokyklai nuo 1997/1998 m.m. Mokinių tėvai teigiamai vertina direktoriaus vadovavimą mokyklai. Jis yra Lietuvos jaunimo mokyklų tarybos (prie pagrindinių mokyklų asociacijos) narys, dalyvavo darbo grupėse prie Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, rengiančiose Jaunimo mokyklų koncepciją, ikiprofesinio ugdymo aprašą, produktyvaus ugdymo metodikos pritaikymą Lietuvoje. Direktorius yra informacinio komunikacinio raštingumo konsultantas, kelia kvalifikaciją andragogikos srityje.

Pavadojoja ugdymui (jaunimo klasėms) vadovaujantį darbą dirba 11 metų, suaugusiųjų klasėms – 3 metus. Du iš trijų vadovų yra atestuoti trečiai vadybinei kategorijai. Mokyklos vadovų veiklos pastangos akivaizdžios kuriant mokyklos kultūrą, įgyvendinant uždavinius, įtakojančius teigiamas permainas mokyklos jaunimo klasėse, organizuojant suaugusiųjų (išskirtinai - neformalųjį) švietimą. Dažnais atvejais vadovai savo pavyzdžiu skatina mokytojų profesinį tobulinimąsi. Vadovai turi lyderio savybių sprendžiant kylančias problemas ir priimant sprendimus. Mokykloje tikslingai panaudojamos lėšos, skiriamos Savivaldybės, rengiantis viduriniojo ugdymo programos akreditacijai, nors strateginiame plane, metinėje veiklos programoje galėtų išsamiau

atsispindėti priemonės, orientuojamos akreditacijos pasirengimui. Mokytojai pasitiki mokyklos vadovais, laiko juos autoritetais, jų darbą vertina gerai. Analizuojant vidaus audito mokykloje išvadas pastebėta, jog kartais vadvai stokoja tolerancijos mokytojų nuomenei, tolygaus įpareigojimų jiems paskirstymo. Mokyklos vadovai galėtų sėkmingiau turimas žinias pritaikyti praktikoje: planuojant ugdymo turinį, koordinuojant komandinį darbą mokykloje, komunikuojant su mokyklos darbuotojais.

Metodinis darbas mokykloje yra priimtinas. Metodinių grupių vadovų gebėjimas vadovauti ir daryti poveikį kolegų veiklai yra patenkinamas.

Mokykloje veikia trys metodinės grupės. Metodinių grupių darbas yra planuojamas. Parengti veiklos planai dažniausiai dera su mokyklos veiklos programa. Metodinių grupių pirmininkai skiriami periodiškai, rotacijos būdu, kas du metus keičiant grupės pirmininką. Skiriant atsižvelgiama, į mokytojų kompetencijas, patirtį, poreikį artimiausiu metu mokytojui atestuotis. Dažniausiai metodinėms grupėms vadovauja vyresniojo mokytojo kvalifikacinei kategorijai atestuoti mokytojai. Atsižvelgiant į metodinių grupių veiklą bei pokalbius su metodinių grupių pirmininkais, galima teigti, kad daugumos metodinių grupių pirmininkai supranta mokytojų metodinės veiklos tikslus, nors mokyklos vidaus audito išvadose pažymėta, kad „metodinėms grupėms vadovauja kompetetingi žmonės, tačiau jie nepakankamai veiksmingai komunikuoja su kitais mokytojais, efektyviau galėtų deleguoti įpareigojimus jiems. Kai kuriais atvejais jie savo pavyzdžiu skatina kitų mokytojų profesinį tobulinimąsi, metodinėse grupėse analizuojami ir lyginami mokinių egzaminų rezultatai.

Grupės veikloje kartais trūksta veiklos kryptingumo“. Daugumoje metodinių grupių, ypatingai gamtos ir tikslųjų mokslų bei kalbų, sistemingai vykdoma gerosios patirties sklaida, aptariamoms problemoms, skaitomi dalykiniai pranešimai, demonstruojamos ir aptariamoms atviros pamokos. Socialinio, meninio ir technologijų ugdymo dalykų bei kūno kultūros metodinėje grupėje veikla (tam skirta beveik 30% posėdžių) išsiskiria nutarimų dėl mokytojų veiklos pripažinimu rodikliais, reikalingais mokytojui atestuojantis, rečiau pasitaiko veikla, būdinga metodiniam mokytojų darbui. Dažnai metodinių grupių veikla orientuojama į susiklosčiusias metodinio darbo mokykloje tradicijas (pvz., planuojamos trys atviros pamokos per metus). Metodinių grupių vadovų iniciatyvos, naujovės grupių darbe veiklą grupėse skatintų kryptingesniam ir tikslingesniam vystymui. Mokyklos ir mokinių poreikiai įtakoja metodinių ar/ir kitų grupių vadovų pedagoginės veiklos turinį ir įpareigojimus, tačiau kartais tobulintinos veiklos reikiamo dėmesio sulaukia ne visuomet ir ne visose metodinėse grupėse. Net 80% mokytojų mano, kad darbas metodinėse grupėse yra iš dalies nenaudingas. Dažniausiai metodinių grupių vadovų individualaus darbo kokybė yra gera, tačiau jiems trūksta kompetencijų dirbti komandoje, taikant komandinio darbo metodus savo grupėse. Metodinių grupių veiklos prioritetai kartais (ypač socialinio, meninio ir

technologinio ugdymo dalykų bei kūno kultūros metodinės grupės) nesutampa su mokyklos tikslais ir nepakankamai siejasi su mokyklos strateginiu planu.

Rekomenduotina organizuoti mokyklos mokytojams lyderystės, vadybos seminarus, kad įgytos vadybinės kompetencijos būtų panaudojamos vadovaujant metodinėms grupėms ar kitoje kasdieninėje veikloje.
